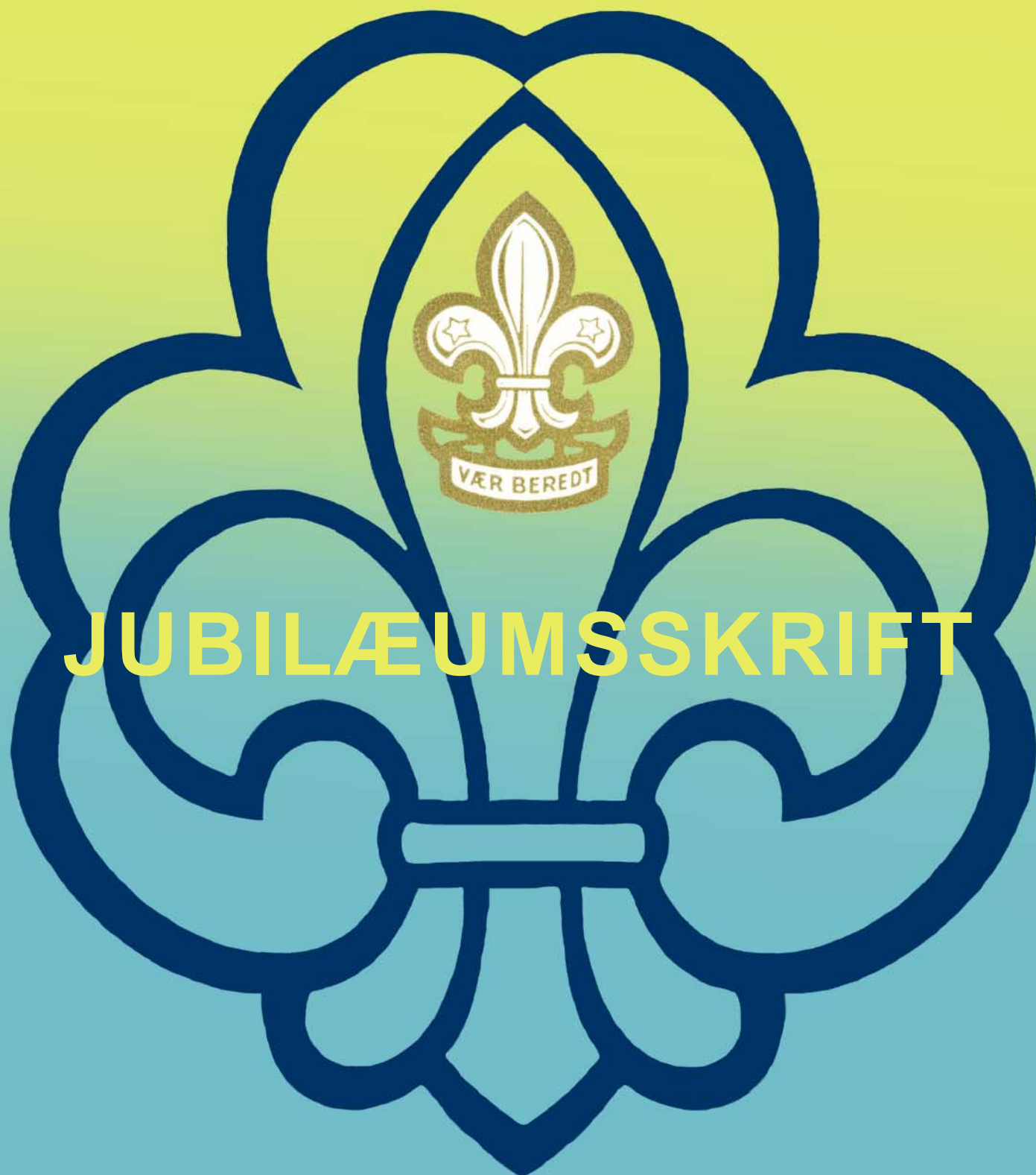

DET DANSKE SPEJDERKORPS
1. SILKEBORG GRUPPE

1910 11. JANUAR 2010

JUBILÆUMSSKRIFT

SPEJDERE I 100 ÅR

JUBILÆUMSSKRIFT

UDGIVET I ANLEDNING AF

1. SILKEBORG TROPS

100 ÅRS JUBILÆUM

DEN 11. JANUAR 2010

TROPSSANGEN

Tekst og melodi: R. Esbak

Hej spejder stem i - vi vil synge en sang,
vi vil juble den ud over skov over vang.
Det er solskin i dag, det er lyst overalt,
der er vårbrud i luften, trods regnen, der faldt.
*Syng og glem al din sorg,
vi er fra 1. Silkeborg.*

Og brister vort håb, ja så smiler vi blot,
og vi råber hurra, selv om øjet er vådt.
Vi har mod i vort bryst, vi har sang i vort sind,
vi har solbrune kinder af sommerens vind.
*Syng og glem al din sorg,
vi er fra 1. Silkeborg.*

Og side om side vi synger vor sang,
vi vil vandre og vandre om vejen er lang.
Er hjernen end sløvet, er foden end træt
vi synger og synger, så går det så let.
*Syng og glem al din sorg,
vi er fra 1. Silkeborg.*

SPEJDERE I 100 ÅR

Indholdsfortegnelse

Forord:		Side 3
Tidligere Jubilæumsskrifter:		Side 4
Spejdere I 100 år:		
1910 - 1960:	Kurt Rasmussen	Side 5
1960 - 1970:	Peter Voetmann	Side 8
1970 - 1999:	Poul Henning Sejthen	Side 9
1992 - 1999:	Kuno Nørskov	Side 11
2000 - 2010:	Ingrid Søndergård	Side 12
Spejder i 1. Silkeborg anno 2010:	Tropspejderne	Side 15
Vi fejrer en fødselsdag:	Ingrid Søndergård	Side 16
Gruppens ledelse i 2009:	Red.	Side 16
Gruppelederen siger:	Gruppeleder Mogens Hansen	Side 17
Det er sjovt at være spejder:	Red.	Side 17
Fra det fjerne Vesten:	Red.	Side 18
Pionérhikén:	Red.	Side 18
Ansvar og kammeratskab gennem 100 år:	Morten Kerrn-Jespersen	Side 19
www.1silkeborg100aar.dk:	Red.	Side 19
50ernes ulveliv i Silkeborg:	Inger Peteren (f.Nielsen)	Side 20
Spejder-og Gildemuseumsarkivet:	Red.	Side 20
Mål og midler i lederuddannelsen:	Søren Hvidtved Larsen	Side 21
Verdens ældste spejdertrop:	Red.	Side 22
Skovmandslivet i 1960'erne:	Peter Voetmann	Side 23
Jobbeskrivelse for tropsassistenter:	Poul Hennning Sejthen	Side 25
Vejen til Åkrogen:	Red.	Side 26
Det gav spejderbevægelsen mig:	Kurt Rasmussen	Side 27
Tropsførere og -ledere i 1. Silkeborg:	Red.	Side 31
Én gang spejder - altid spejder:	Poul Henning Sejthen	Side 32

Udgiver: Det Danske Spejderkorps, 1. Silkeborg Gruppe

Redaktion og layout: Poul Henning

Foto: Spejder- og Gildemuseumsarkivet i Silkeborg, Kuno, Henrik, Poul Henning

Tryk: Lasertryk

1. oplag, januar 2010

Forord

1. Silkeborg Gruppe kan den 11. januar 2010 fejre 100 års jubilæum, vi er dermed Danmarks ældste fungerende gruppe i Det Danske Spejderkorps.

Dette hæfte er en invitation til at få indblik i gruppens historie og spejderliv gennem 100 år, sådan som det er kommet til udtryk i 1. Silkeborg Gruppe.

Gruppens historie er præget af både op- og nedgangstider siden tre drenge tilbage i slutningen af 1909 fik den ide, at de ville være spejdere. Mange ting har ændret sig siden starten den 11. januar 1910, men nogle ting er uforanderlige:

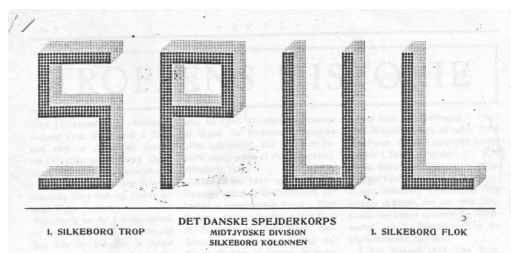
- At der findes ildsjæle, som er klar til at gøre en ekstra indsats
- At spejderbevægelsen i sin tid blev startet på et idegrundlag, hvor værdier som fællesskab, samarbejde og ansvar fortsat har sin gyldighed i 2010 og i fremtiden

Dele af Jubilæumsskriftet har været trykt til Troppens 50 års jubilæum, de sidste 50 år er skitseret ved hjælp af diverse arkivmateriale og indlæg fra tidligere spejdere i 1. Silkeborg. Jubilæumsskriftet er kommet i stand med hjælp fra en række tidligere medlemmer fra 1. Silkeborg, som med deres utrættelige energi har været med til at holde historiens tråde samlet.

Ingrid Søndergård
Bestyrelsesformand

Tidligere Jubilæumsskrifter

I forbindelse med Troppens 25 års jubilæum i 1935, 50 års jubilæum i 1960, 75 års jubilæum i 1985 og 90 års jubilæum i 2000 blev der ligeledes lavet Jubilæumsskrifter.

50 år

1910 - 1960

Kære spejder.

Når du modtager dette jubilæumsskrift er du gammel trop, men en trop med ung tåle. Når du læser dette jubilæumsskrift, så tænke på de tre drenge, der den 11. juli 1910 startede 1. Silkeborg trop. Silkeborg vognarbejde kom spejderarbejdet hertil for så vi kan i dag kalde os provinsens ellevokse. Vi står derfor også i taknemmelighed og forære, der i de mange år har ført lige tider, og den eneste tak, men til kan give dem, er stadig at føre troppen og traditioner.

Jeg vil ønske for dig, at dette jubilæumsskrift bringer dig så stor glæde, som det har bragt mig i en gang imellem og læs i det, se hvad skrevet og glæd dig over alle deres historier, men fers for alt

sorg for at føre

11. januar 1985

1910

1985

DANMARKS ÆLDSTE SPEJDER FYLDER 75 ÅR

JUBILÆUMSSKRIFT

1. Silkeborg Gruppens 90 års jubilæum
11. januar 2000

Kære Spejdere og spejderforældre og gamle spejdere

Dette jubilæumsskrift er blevet til for at give jer et lille indblik i den spændende historie, der går forud for spejderarbejdet i 1. Silkeborg i dag. Som for en hver anden familie eller slægt er det vigtigt at kende sine rødder. At vide hvad det er for begivenheder og traditioner vort nuværende arbejde bygger på. Kun herved kan vi forstå hvad det er for et virke vi er med til at videreføre. Og kun sådant kan vi udvikle spejderarbejdet til at passe i nutidige rammer, uden at gøre vold mod de traditioner og den grundide, som stadig er, og stadig skal være bærende, i alt spejderarbejde.

Netop i denne periode har Det Danske Spejderkorps valgt et motto som hedder:

"En bevægelse med rødder og vinger"

Disse 6 ord udtrykker hvad der er det væsentlige i spejderarbejdet i DDS og i 1. Silkeborg:

- Vi er en bevægelse som har et mål og en mening med vort arbejde
- Vi har rødder langt tilbage i historien som vi fortsat kan bygge på
- Vi har vinger, som skal sikre at spejderarbejdet fortsat udvikles og tilpasses til det nuværende samfunds behov og muligheder

Dette skrift er blevet til ved at søske i beretningerne fra de tilsvarende skrifter ved 50-års og 75-års jubilæerne, og føjet de seneste 15 år til, nu og da med nogle forklarende bemærkninger for eftertiden. De sidste par afsnit er tilføjet for redaktørens egen regning - mest af hensyn til de gamle spejdere, som deltager i jubilæumsweekenden, da de også modtager dette skrift.

Jeg håber at I vil få glæde af at læse dette skrift. Tænk tilbage på alle de - for os ukendte - spejdere og ledere, som gennem alle årene hver i sær har ydet deres bidrag til, at 1. Silkeborg har kunnet give spejderne tryghed, udvikling og store oplevelser. Den bedste tak vi kan give dem, er at også vi gør alt hvad vi kan for at historien kan gå videre.....

Finn Johansen

Jubilæumsskrifterne kan downloades fra

www.1silkeborg100aar.dk

(landets biblioteker kan være behjælpelig med evt. udskrifter)

og findes desuden i originalform på

Spejder- og Gildemuseumsarkivet i Silkeborg.

Spejdere i 100 år

1910 - 1960

I november måned 1909 blev den første spire til spejderarbejdet i Danmark lagt, idet der blev startet en spejderpatrulje på Gl. Hellerup gymnasium, med korpsets nuværende spejderchef, Ove Holm, som dens første patruljefører. Godt to måneder senere, den 11. januar 1910 kom spejderbevægelsen til Silkeborg, og 1. Silkeborg trop blev startet. Ideen til starten kom fra en lille flok drenge, der i et drengeblad, der dengang udkom, havde læst en artikel om spejderarbejdet. Stifterne var Ejner Schou, Flemming Schødt, Tage Helft og Viggo Sørensen. Naturligvis var det ikke let for spejderne i begyndelsen at hævde sig i den lille by. Det var jo noget ganske nyt. De opnåede ganske vist at vække en vis opsigt og blev genstand for allehånde ironiske bemærkninger i aviserne. Om starten skriver en af stifterne, Ejner Schou: »Silkeborg spejdertrop blev stiftet i januar måned 1910. Vi var tre skolekammerater, nemlig Tage Helft (f. Hansen), Flemming Schødt og undertegnede, der abonnerede på et blad, der hed »Børnevennen«, og i dette blad læste vi en dag, da vi gik hjem fra skole om spejderbevægelsen, der kort tid i forvejen var oprettet i København efter engelsk mønster.

Det interesserede os straks, og uden hensyn til den ventende middagsmad blev vi enige om at »holde møde« om sagen med det samme. Og så blev mødet holdt i købmand Elisa Jensen's baggård i Nygade (hjørnet af Nygade og Søndergade), det var det nærmeste sted. Jeg husker endnu tydeligt, at der stod en stor tønne med korksmuld i, og efter at vi var blevet enige om, at der havde været vindruer i tønden, begyndte mødet. Og her startedes Silkeborg spejderkorps, idet resultatet på mødet blev, at vi allerede samme dag skulle skaffe os vore forældres tilladelse til at anskaffe »mundering« - dengang også indbefattet et kosteskift - og så få begyndt så hurtigt som muligt.

Det vakte naturligvis vild jubel, da det viste sig, at vi alle havde opnået den ønskede tilladelse, og straks efter skolens ophør den dag stormede vi trikotagehandler Madsens forretning (M. Madsen A/S, Vestergade), hvor de selvfølgelig ikke kendte noget til en spejderuniform, men lovede at forsøge at skaffe den og spændingen var ganske afgjort på højdepunktet, da vi et par dage efter fik besked om, at nu var uniformerne kommet. Det var en mærkedag. Nu skulle det hele jo imidlertid organiseres, og tre var jo for lidt til en

patrulje. Vi måtte derfor omgående til at hverve nye venner for sagen, og det gik forbavsende hurtigt. Straks da de fleste af vore kammerater så uniformen, var de parate. Jeg nævner Viggo og Hans Sørensen, Poul og Søren Frich, Aage Neuchirk, Bjørn Mark og flere, som de første spejdere i Silkeborg.

Vi fik straks et mødelokale hos redaktør Sørensen i en billardstue og her holdt vi så vore møder en gang ugentlig. Særlig det første møde var stormende. Husk på, der skulle vælges patruljefører og korporal (patrulje-assistent), og alle ville være noget. Langt om længe valgtes Viggo Sørensen til patruljefører og undertegnede til korporal, men da havde bølgerne også gået meget højt.

Samtidig ordnedes alt det øvrige, der hører til, og et kontingent a 50 øre pr. måned fastsattes. Hermed var Silkeborg spejdertrop færdig til at »optræde offentligt«, hvilket skete den følgende søndag, og jeg skal love for, der blev opløb i gaderne, da vi svingede om »Avisens« hjørne og ned ad Vestergade. Denne Silkeborg spejdertrops første tur gik over udsigtspunkterne og videre over Sindbjerg - Stoubjerg til Hårup og ad Århus landevejen hjem.

Vi manglede imidlertid i begyndelsen en voksen fører, idet det undertiden kneb med disciplinen, og vi måtte adskillige gange anvende den meget frygtede straf: »buksevand«.

Men også dette spørgsmål blev ordnet, idet en journalist Kampmann ved »Avisen« trådte til og overtog ledelsen. Da vi kort tid herefter fik forbindelse med spejdere i andre byer og Østjydske division oprettedes under ledelse af baron Rosenkrantz, »Sophiendal«, kom der rigtig liv i bevægelsen.«

Den her i byen startede trop vandt snart et godt og sikkert grundlag at arbejde på, og blandt de mange dygtige førere, der ledede troppen i de første år, kan nævnes journalist Kampmann og toldassistent Crone, der i september 1914 overtog ledelsen. Crone var en meget dygtig fører, der forstod at tage arbejdet på den rette måde. Allerede et halvt år efter sin indtræden i troppen arrangerede han den første divisionsturnering, der har været afholdt i Silkeborg, og troppen var i hans periode meget populær her i byen. I to år arbejdede spejderne under denne dygtige fører. Han fratrådte den 1. juli 1916 på grund af forflyttelse, og han fik siden overdraget hvervet som stabschef i Midtjydske Division. Han afløstes af trafikassistent Lui Erner.

På samme tid blev Østjydske division ophævet og erstattet af Nørrejydske og Midtjydske division. 1. Silkeborg trop blev optaget i Midtjydske division, der fik den meget afholdte og dygtige kaptajn Torry Gredsted, den store rævejæger, til chef. Divisionen oprettede et organ for divisionens spejdere, »Ved lejrbalet«, der i en kort periode redigeredes af Fritz Egebjerg, 1. Silkeborg trop.

I november 1916 oprettedes på korpsets befaling et tropsråd, der bestod af interesserede borgere. Hr. redaktør Sophus Sørensen blev valgt til formand for dette råd, og redaktør Sophus Sørensen blev en af de mænd, der kom til at gøre mest for spejdersagen i Silkeborg.

Hr. Lui Erner ofrede næsten hele sin fritid i troppens interesse og ham skyldes det sikkert, at troppen nåede den fine standard, som den nåede. Efter ham forsøgte flere forskellige sig som førere, men uden noget rigtigt held, indtil endelig Dalhoff-Larsen trådte til. Det var under hans førerskab, at troppen deltog i korpsets store turneringslejr ved Hindsgavl, hvor Midtjydske division opnåede højeste pointtal og vandt en silkedannebrogsfane, skænket af Sveriges Scoutförbund (det er iøvrigt fra denne lejr troppens røb stammer).

I september måned 1919 fratrådte Dalhoff-Larsen. I det næste halvår lededes troppen af et patruljeførerråd med Oscar Eriksen i spidsen. Den 29. marts 1920 overtog cand. pharm R. Esbak hvervet som tropsfører, og denne dag må vel nok regnes som en mærkedag i troppens historie. Esbak er uden tvivl den fører her i byen, der har gjort den bedste indsats i spejderarbejdet. På initiativ af divisionen deltes troppen i august 1921 i to troppe, 1. og 2. Silkeborg. 1. Silkeborg lededes af Esbak, der på dette tidspunkt var blevet udnævnt til kolonnechef, og 2. Silkeborg fik Oscar Eriksen til fører.

I juni måned 1921 blev troppen alarmeret til assistance ved bekæmpelsen af en stor skovbrand, og den opnåede ved denne lejlighed en meget rosende omtale i byens blade. Ved Sct. Georgsparaden 1922 udnævntes Trier Sørensen (Floris) til fører for 1. Silkeborg trop. I februar 1923 ophævedes 2. Silkeborg trop, og medlemmerne optoges i 1. Silkeborg trop. Ved denne lejlighed fik kolonnechef Esbak overrakt korpsets hæderstegn og Trier Sørensen fik fortjenstmedaljen. Fru Esbak fik senere divisionens hæderstegn. I 1923 deltog troppen i korpsslejren ved Rold, hvor den vandt korpsets rævehale. Den 15. august 1923 fratrådte Trier Sørensen, og ledelsen over-

gik atter til kolonnechefen.

I maj 1927 afholdtes divisionens forårsturnering, under hvilken 1. Silkeborg trop vandt de 2 fineste præmier, korpsets sølvknappede rævehale for orienteringsløbet og Vissinggårdpokalen for den bedste samlede indsats. Den 27. september 1930 var en sorgens dag for troppen, idet troppens fører gennem mange år, herr R. Esbak på grund af bortrejse så sig nødsaget til at trække sig tilbage. De næste to år stod troppen uden fører og blev ledet af et førerråd, bestående af Knud Nedergård, Frede Hvidtved Larsen og Gunnar Nørgård, indtil Hans Henri Christiansen den 22. oktober 1932 overtog ledelsen. Allerede den 27. maj 1934 måtte Christiansen på grund af bortrejse overlade troppen til Ejnar Christiansen.

Den 11. marts blev der oprettet en ulveflok i tilknytning til troppen under ledelse af Lise Larsen. Den første »Klausekrig« mellem 6. Århus og 1. Silkeborg trop og flok fandt sted i Århus, hvor Århus vandt »Store Klaus« og Silkeborg »Lille Klaus«.

25 års jubilæet den 11. jan. 1935 blev fejret med en stor spejderfest og -udstilling, som var meget vellykket. I 1935 havde korpset arrangeret en stor jubilæumslejr på Ermelundssletten i anledning af korpsets 25 års fødselsdag, heri deltog troppen med en ret stor mødeprocent.

I september 1935 rejste Ejner fra byen, og Johann Jessen (Jess) overtog troppen efter ham, men allerede i april 1936 rejste Jess, og Charles Stecher, (Chas) overtog troppen for en kortere periode, indtil Børge Jacobsen i oktober kom til byen og overtog den trop, han som lille dreng havde været medlem af.

Troppens store og gamle drøm om eget hus gik i opfyldelse i 1936. Den 4. november indviedes vort hus på Lyngbygade 34, efter at vi i mange år havde haft til huse på Drewsensvej. Dette var et stort fremskridt, idet det gamle lokale var så uhyggeligt, at man mange gange var ret betænkelig ved at gå derop. Under Børges ledelse voksede troppen hurtigt, og det blev snart aktuelt, at troppen egentlig burde deles. Dette skete den 1. januar 1937 altså på 1. Silkeborgs fødselsdag. En gammel spejder fra 1. Silkeborg, Svend Mouridsen, blev tropsfører for 2. Silkeborg trop, og i 1938 udnævntes Kai Gjerulff til tropsfører for 1. Silkeborg, idet Børge blev »forfremmet« til kolonnechef for Silkeborg kolonnen. Kai ledede troppen, til Knud Bang i maj 1939 overtog førerskabet.

De to troppe erhvervede i sommeren 1940 lejrpladsen »Åkrogen« ved Svejlbæk Færgen,

efter at man længe havde varet på jagt efter en ideel lejrplads for week-ends. Knud Bang rejste i september 1940, og troppe- n var atter uden fører, men så trådte Chas til for anden gang og hjalp troppe- n over en vanskelig periode, indtil Ib Peder- sen i 1942 overtog føringen for en kortere tid. Efter Ib fulgte Robert Bach, også en af troppens gamle spejdere, og i juli 1944 blev Kai Kjær Laursen (Bette Kai) tropsfø- rer.

Under den 2. Verdenskrig kom der trange tider for spejderne her i landet, og såle- des også for 1. Silkeborg trop. Troppen deltog i Spejdernes frivillige Hjelpekorps og ydede en glimrende indsats i fædre- landets tjeneste. Krigen medførte også den kedelige ting for spejderkorpsene, at der blev udstedt uniformsforbud, således at alle møder og arrangementer kun kunne holdes i civil og i private hjem. Troppen deltog sammen med byens øvrige spejderkorps i indsamlingen til et byban- ner, som blev skænket Silkeborg by i anled- ning af byens 100-års jubilæet i 1946.

Herbert Busch blev tropsfører den 26. august 1946., og i hans tid deltog trop- pen i 1946 i korpsslejren ved Ermelunden. Han fratrådte den 6. september 1947, og efterfulgtes af Holger Nielsen, der vir- kede indtil sin død i december 48. Heref- ter blev troppe- n ledet af et fører råd med Herbert som leder, indtil Børge Jacobsen i 1949 for anden gang overtog troppe- n. Han blev dygtigt assisteret af tropsassisten- ten Anders Eriksen fra 1. Viborg, der læste her i byen, og disse to førere skabte »Råd- silden«, som stadigvæk lever.

Da Børge Jacobsen fratrådte som trops- fører for helt at hellige sig arbejdet som divisionschef for St. Blicher divisionen, som lige var blevet oprettet, blev Per Ehlern Møller i begyndelse leder af fører rådet og senere tropsfører. I efteråret 1952 startede korpset sin landspatrolje- turnering, hvori der deltog ca. 750 patrol- jer. Hele turneringen var opbygget på et Afrikagrundlag. Første del hed »Kipanda«, hvilket betyder udvælgelsen. I vinterens løb fik de deltagende patroljer hver måned tilsendt en opgave, som skulle løses. Ved afslutningen blev der udtaget 60 patrol- jer, som fortsatte i turneringens sidste del, »Wakamba«. Fra Silkeborg nåede Ørnene igennem begge turneringens faser og place- rede sig som nr. 6 af landets patroljer.

Efter endt uddannelse rejste Per Ehlern Møller fra byen, og J. B. Rasmussen (Ras) overtog troppe- n. I hans periode deltog troppe- n i den svenske korpsslejr, Orust i den svenske skærgård. Han fratrådte efter forårssturneringen i 1956 i Paradislejren

ved Virklund. I det kommende halve år blev troppe- n ført videre af et førerråd under ledelse af Peter Olesen, Poul Martin Niel- sen (Pylle) og Preben Niemann, indtil jeg i oktober 1956 overtog troppe- n. Samme år påbegyndte vi en omfattende ombygning af vort lokale, der efterhånden var sane- ringsmodent. Der blev lagt fjernvarme ind, og ved en forandring af rummene, blev der lavet større patrolje- og tropslokaler. Af de sidste tre års største arrangementer kommer i første række de tre sommerlejr. I 1957 var troppe- n på Bornholm og i 1958 deltog vi som 1. Arendals gæster i kreds- lejren i Telemarken i Norge, og endelig i år var vi værter for 1. Arendal i korpsets store jubilæumslejr ved Ebeltoft. Der har i det sidste år været afholdt en vellykket »forældrefest« på Ryekol, hvor forældrene opdelt i 6 patroljer var på et forældre- løb. Troppen tæller i dag så mange spejdere, at man indtil videre desværre har måttet stoppe for tilgangen af nye spejdere, for at kunne modtage de nyoprykkede spejdere fra flokkene. Planerne for den nærmeste fremtid ser således ud: den 11. januar holder troppe- n fødselsdagsfest i lokalet på Lyngbygade, og for at lette for den meget stramme økonomi afholder troppe- n spejderfest den 13. febr. sammen med 2. Silkeborg. Sommerlejren skal i år gå til Thurø i det fynske øhav.

Styrken i januar 1960: 5 patroljer:
Falke - Ørne - Glenter - Ugler - Musvåger
med samlet 34 spejdere, 9 skovmænd og 7
førere. I alt 50 mand.

Silkeborg, den 5. januar 1960.

Kurt Rasmussen, TF.

1. Silkeborg trop og flok i 60erne kan bedst beskrives med ordet stabilitet. Der var ordnede og faste rammer på alle områder. Der blev lagt vægt på spejderfærdigheder og - aktiviteter, fastholdelse og tilgang af nye spejdere, holdning og traditioner. Alle, der var med i det årti, bidrog mere eller mindre hertil, men den utrættelige »motor og drivkraft« bag det hele var først og fremmest Kurt Rasmussen, der var tropsfører fra oktober 1956 til juni 1969. I de mange år prægede han med en overvældende energi, iderigdom, foretagsomhed og handlekraft livet i troppen. Han stillede store krav på alle områder til spejderen, til patruljeføreren og til tropsassistenten. Og han gav tillid og frihed under ansvar uden at undlade opfølgning på igangsatte aktiviteter. Det var en holdningspåvirkning, der kom til at præge utallige drenge og unge mænd i deres videre liv. Hvis man spurgte Kurt om virket som tropsfører, ville han nok svare: »Jeg gjorde det da for min egen skyld. Det var jo sjovt«

Allerede ved indgangen til 60erne havde han samlet en fast stab af otte loyale og dygtige tropsassistenter, og stabens størrelse og kvalitet forblev stabil op gennem 60erne. Kurt Rasmussen havde en særlig evne til at samle, fastholde og udvikle en stor og dygtig stab og især til at uddelegere opgaver til stabens medlemmer. Hver tropsassistent havde således et område, han var ansvarlig for, eksempelvis troppens materiel, lokalet, udgivelse af SPUL, leder af Myrerpatruljen (de nye spejdere), leder af roverklanen eller skovmandspatruljen. Planlægning og gennemførelse af tropsmøder og ture gik derimod på skift mellem tropsassistenterne. For hvert arrangement blev der altid uarbejdet en skriftlig plan med arbejdsfordeling, der i god tid blev fordelt til de andre i staben. Naturligvis var stabens arbejde primært til gavn for troppens spejdere, men også blandt stabens medlemmer var der en opfattelse af, at man gjorde arbejdet for sig egen skyld, fordi det var sjovt. I løbet af årene var der naturligvis en afgang af tropsassistenter på grund af uddannelse, militærtjeneste og andre private forhold, men der kom stadig nye til, i hovedsagen fra Skovmandspatruljen. Det var her normen, at man blev tropsassistent frem for at forlade troppen. I 1965 blev der oprettet en roverklan, således at de skovmænd og ældre tropsassistenter, der ikke havde tid til eller muligheder for at være fører i staben, kunne fortsætte i

klanen. I 1968 kom yderligere en klan til. Den blev kaldt Studdriverne, idet medlemmerne i hovedsagen var »gamle« tropsassistenter, der var i gang med en uddannelse. Stabilitet og positiv udvikling prægede også troppens patruljer. Princippet om, at børn leder børn, var bærende for livet i patruljerne. Patruljeføreren blev derfor givet vide rammer, men Kurt skulle altid have en skriftlig plan forud for en patruljetur, og han vejledte patruljeførerne under det månedlige patruljeførermøde (Elefantmøde), eller når der var problemer i patruljen. Samtidig holdt en tropsassistent et månedligt møde med patruljeassistenterne (Elefantungerne). Også den nedre og øvre aldersgrænse blev stramt overholdt. Ulveungerne blev først rykket op i troppen, når de var omkring 12 år, og det første stykke tid var de i »Myrepatruljen«. Inden spejderne blev 17 år, blev de rykket op i skovmandspatruljen, der dannede grundlag for en stabil tilgang til staben og roverklanen. Forudsætningen for denne »fødekæde« lå naturligvis i ulvearbejdet. Gennem 1960erne var denne forudsætning opfyldt med en stor, velfungerende og dygtig ledet ulveflok. De, der var ulveunger dengang, glemte aldrig dejlige Else Bach og alle de rare og venlige flokførere og -assistenter, der fulgte efter. I perioder var der endog to ulveflokkede, ligesom der til tider også var en venteliste for kommende medlemmer. Godt spejderarbejde tiltrak nye medlemmer.

Ved årsskiftet 1959/60 var der fem patruljer, Falke, Ørne, Glenter, Ugler og Musvåger med i alt 33 spejdere, dertil kom 9 skovmænd og 9 førere i staben, i alt 51. I august 1965 blev den sjette patrulje, Høge, oprettet. I foråret 1966 fik Høge »domicil«, i Them, idet et »reklamefremstød« på den egn havde skaffet 8 nye spejdere, der alle indgik i Høge patruljen. Og troppen blev ved med at vokse. I august 1966 kom den syvende patrulje, Ravne, til. I november 1967 blev 2. Silkeborg lagt sammen med 1. Silkeborg. Spejderne fra 2. Silkeborg blev samlet i den 8. patrulje, Hejrer.

Det skabte trængsel i lokalet, og i august 1968 blev troppen delt i to afdelinger. Pioner afdelingen kom til at bestå af Ørne, Ugler, Ravne og Hejrer under ledelse af Niels Åge Møller Nielsen, og Kon-tiki afdelingen med Falke, Glenter, Musvåger og Høge under ledelse af Ib Johansen, der dog samme år blev afløst af Poul Henning Sejthen. Denne opdeling af troppen varede dog kun to år, for i juni 1970 blev Pioner og Kon-tiki slået sammen til en trop under ledelse af Benny Østergaard.

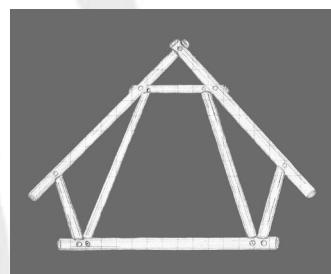
Møder og ture var lagt i faste rammer. Patruljerne holdt møde en gang om ugen og tog ind i mellem på weekendtur. En gang om måneden - den 1. tirsdag, senere onsdag - var der tropsmøde, der altid startede med tropssangen og sluttede med rådsild; der var som regel en tropstur; og der var det månedlige patruljeførermøde (Elefant møde), patruljeassistentmøde (Elefantunge møde), materieleftersyn, lokalerengøring, og specialtjeneste med instruktioner i spejderfærdigheder.

Dertil kom en række aktiviteter, der fandt sted hvert år. I de første måneder i året var der nytårsparade sammen med de øvrige korps i byen; fastelavnstur; Nordpolsfærd, en kold og til tider barsk tur i mørket; afslutning af troppens patruljekonkurrence, der løb i vintermånederne; nogle år var der også en tropsweekend med troppen fra Bøgildgård, der var et hjem for adfærdsvanskelige og småkriminelle unge. Den 23. april blev der holdt Sct. Georgs-parade med aflæggelse af spejderløftet. Om foråret var der ulve-, spejder- og skovmandsdivisionsturneringerne. 1. Silkeborg havde en høj standard inden for spejderfærdighederne og klarede sig derfor godt på de respektive turneringer. Det var ikke så få gange, at en ulvebande, en spejderpatrulje eller et skovmandssjak var blandt de bedste eller vandt deres respektive turnering, ligesom præmien for bedste flok/trop blev vundet flere gange. Efter flagparade på Valdemars dag og Sct Hans lejrball fulgte tropsommerlejren, der selvfølgelig var højdepunktet, og som blev afsluttet med sommerlejrfeest og forældretur. Efter sommerferien arrangerede divisionen Pionerhike for divisionens patruljeførere; der var Sct. Georgsgildernes gildeløb, og i løbet af efteråret var der den årlige konkurrence med 6. Århus om »Store Klaus og Lille Klaus.« Den aktivitet faldt dog væk i løbet af 1960'erne. Året sluttede med binding og salg af juleneg.

Endelig var der aktiviteter, der fandt sted en eller et par gange i løbet af årtiet. Troppen fejrede 50 års jubilæum i januar 1960. Bygning af en patruljehytte på grunden i Åkrogen i 1963 var et større projekt, der involverede hele troppen og en stor forældrekreds, og som førte frem til indvielsen i 1964. Der blev i 1960'erne afholdt to landspatruljeturneringer. I 1964 blev Ørne nr. 3, og i 1967 vandt Musvåger den samlede turnering. Der var også to landsskovmandsturneringer. I 1965 blev et sjak fra 1. Silkeborg nr. 5, og i 1967 blev det til en 15. plads. Endelig blev der i 1969 afholdt korpslejr på Stevninghus (Ny Hedeby).

Ved udgangen af 1968 bestod 1. Silkeborg af 1 stor stab, 2 roverklaner, 1 skovmands-patrulje og 8 spejderpatruljer og 2 ulve-flokke. 1. Silkeborg var ikke alene landets ældste trop, men havde også udviklet sig til en af landets største. Og ikke nok med det; resultaterne fra de mange turneringer på såvel divisions-, som landsplan var beviser på, at troppen hørte til blandt eliten inden for Danske Spejderkorps. Kurt lagde vægt på spejderfærdigheder og spejderånd, ikke at vinde turneringer. Alligevel var han synlig stolt hver gang, det skete.

Peter Voetmann

1970 - 1999

Sommerlejren i 1970 foregik på Brandsø i Lillebælt. For første gang i nyere tid blev cyklen anvendt som transportmiddel, idet troppen cyklede til Hejlsminde, hvorfra den blev sejlet over til Brandsø. Endnu en nyskabelse var dannelsen af en søspejder afdeling, et samarbejde mellem DDS, DDP og KFUM. Fra sommeren 1971 var søspejderne aktive på søerne i deres Wayfarer joller. Sommerlejren i 1971 gik til Lolland, desuden deltog 2 patruljer i Landspatruljeturneringen. I august 1971 blev Gråbror og Won-tolla flokkene slået sammen til én flok og måneden efter fejrede Else Therkildsen sit 25 års jubilæum som spejder i 1. Silkeborg. JOTA (Jamboree on the Air) var i disse år en tilbagevendende begivenhed. Der blev rejst antenner i Åkrogen og etableret radiokontakt med spejdere i hele verden.

Troppens månedsblad SPUL, som udkom første gang i 1933, blev i mange år dublikeret på lysegrønt papir i A4 størrelse. I 1969 blev SPUL moderniseret. Formatet blev ændret til A5, der kom reklamer i bladet og ny teknik gav bedre muligheder for at bringe tegninger og illustrationer. I februar 1972 blev der etableret et samarbejde med DDP, således at SPUL herefter var fællesblad for 1. Silkeborg DDS (flok-trop-seniører), Sejs DDP (mejser, spirer, trop), 2. Silkeborg DDP (mejser, spirer, trop, seniører), Silkeborg Søspejdere og Orkesteret.

Resultatet blev så vellykket, at SPUL placeredes blandt de 10 bedste i korpsbladet SPEJD's konkurrence for spejderblade.

I efteråret 1972 var det store integration mellem Det Danske Spejderkorps og Det Danske Pigespejderkorps. Sammenlægningen af de to korps blev en realitet den 6. januar 1973. Det Danske Spejderkorps fik blå uniformer (de nåede dog ikke til 1. Silkeborg før noget senere), det gamle korpsmærke af metal blev udskiftet med et nyt af stof og aldersopdelingen blev ændret: Micro spejdere 6 - 8 år, Mini spejdere 8 - 10 år, Juniorer 10 - 12 år, Spejdere 12 - 16 år, Senior spejdere 16 - 23 år. Tilsammen en Gruppe med Gruppeleder, Gruppestyrelse og Grupperåd. Førere blev til ledere. Også divisionsopdelingen blev ændret. 1. Silkeborg blev en del af Himmelfjerg Division. Rundt om i landet blev drenge- og pige grupper slået sammen, det var naturligvis frivilligt og trods flere forsøg på sammenlægning, forblev grupperne i Silkeborg adskilte. Først i 1985 blev der optaget piger i 1. Silkeborg, i første omgang som ulve. Skovmænd og rovere blev til seniorer og slået sammen med seniorerne fra DDP. Det var en stor gruppe og allerede året efter blev den delt i to: »De Gamle« og »Pelsjægerne«.

I 1973 var juniorerne på sommerlejr på Venø i Limfjorden, spejderne var på kanotur i Sverige. Benny Østergaard forlod byen og tropsledelsen overgik til Søren Nedergård, Tom Ludvigsen, Klaus Lennert og Steen Dam. I begyndelsen af 1974 blev der på opfordring fra Gruppestyrelsen oprettet en ledergruppe (Førerråd), bestående af tidligere spejdere: Kurt Rasmussen, Jørgen Plett, Pia Sonnenborg, Ib Johansen og Poul Henning Sejthen. Gruppen assisterede tropsens 8 tropsassistenter indtil Erik Bersand Andersen tiltrådte som tropsleder i august 1974.

65 års jubilæet blev fejret ved en reception i Lokalet. Her kunne købes en jubilæums T-shirt til en pris af 20 kroner. I sommeren 1975 var der 41 sydafrikanske spejdere på besøg i Silkeborg forud for »Home Hospitality/Nordjam 1975« i Lillehammer i Norge. Seniorerne deltog i lejrens arbejdslejr.

I 1976 overtog Tom Ludvigsen, Otto Petersen og Peter Sørensen ledelsen af troppen, seniorerne blev igen slået sammen til én gruppe, sommerlejren var henlagt til Skyum Bjerge og 1. september tiltrådte Kenn Wilumsgaard som tropsleder.

I februar 1977 blev tilbygningen til Åkrogen færdig. Stedet havde længe trængt til en opdatering og fremstod nu som en helt moderne hytte med indlagt vand og el, toi-

letter og baderum samt to sovesale. Den årligt tilbagevendende begivenhed »Nordpolsfærd« var atter tilrettelagt af seniorerne. Gennem rigtig mange år var dette arrangement en af de helt store oplevelser, ikke kun for spejderne men også for de mange skovmænd og seniorer, som har haft stor fornøjelse med planlægning og gennemførelse. Årets sommerlejr gik til Ny Hedeby i Sønderjylland og 1. oktober blev Frederik Madsen tropsleder. I perioden frem til 1981 bestod tropsens ledelse af Frederik Madsen, Finn Johansen, Søren Nedergård og Steen Nielsen.

I 1981 gik sommerlejren til Skotland og i august tiltrådte Steen Lauritzen som tropsleder. En post han bestred indtil 1985. Efter korpslejren i Sønderjylland, hvor Gruppen deltog med i alt 60 minier, juniorer og spejdere, overtog Finn Johansen, Frederik Madsen og Steen Nielsen igen ledelsen indtil de i 1991 blev afløst af Eberhard von Oettingen og Lars Brinkmann. 80'erne var en god og aktiv periode for troppen, men også en tid for tilpasninger og forandringer. Efter 75 år som ren drengetrop, holdt pigerne deres indtog i troppen, først som ulve, senere blev de juniorer, spejdere og ledere. De første piger blev rykket op i troppen i august 1987. I februar 1988 var der rekord deltagelse i spejderfesten med 296 solgte billetter. Om det var et resultat af optagelse af piger i troppen er dog uvist. Også på andre områder skiftede aktiviteterne karakter. Troppen deltog naturligvis i korpslejr, divisionsommerlejr eller arrangerede egne sommerlejr, bl.a. til Endelave (1986), Læsø (1987) og Als (1988).

I denne periode afholdt divisionen pinsekurser på Ryekol. Kurserne var opdelt i tre: Et for de yngste spejdere, et for patruljeassistenter og nyudnævnte patruljeledere og endelig et for de erfarne patruljeledere, som stod overfor at blive seniorer. Kurserne var meget populære og skabte mange gode relationer mellem divisionens spejdere.

Også seniorerne var aktive og gjorde sig positivt bemærket, idet de f.eks. i 1987 besatte 1. pladsen i Seniordivisionsturneringen. Denne årlige turnering var i perioden fra 1984 til 1993 tilrettelagt af en gruppe »pensionerede« 1. Silkeborg spejdere.

I samarbejde med Sejs Gruppen, 2. og 3. Silkeborg blev der i 1986, som en del af Regattafesten, bygget en lejrplads i Iskælderdaalen. En aktiv lejrplads, som også omfattede bespisning af gæsterne. Et kæmpearrangement, som trak på alle kræf-

ter hos spejdere, ledere og forældre. Arrangementet blev en fornem reklame for og synliggørelse af spejderarbejdet, ligesom lejrpladsen gennem årene blev et skattet mødested for gamle spejdere. Arrangementet har været en fast del af Silkeborgs Regat-afestefester lige siden. Også Gruppe-juleturen blev (og er stadig) en fast tradition.

I 1990 var troppe på sommerlejr i Sverige og efter oprykningsturen bestod troppe af 30 spejdere i 4 patruljer. I begyndelsen af 1991 blev II og III Silkeborg slået sammen, SPUL samarbejdet ophørte og SPUL blev igen 1. Silkeborgs »eget« blad. Troppe deltog i divisionssommerlejren på Trævæld ved Hjerl Hede. Eberhard von Oettingen og Lars Brinkmann kom til og ledede troppe frem til 1994. Efter korpslejren Blå Sommer i 1994 trådte Kuno Nørgård til som tropsleder. Troppe var på det tidspunkt ganske lille, alligevel formåede man at holde et højt aktivitetsniveau, bl. a. med sommerlejre på Færøerne, jamboree i Tyskland og en 17 dages sommerlejr i Island: Rappelling fra 60-70 meter høje og stejle klipper, badning i varme søer, vandring hen over hed lava, masser af andre naturoplevelser og samværet med de islandske spejdere, er noget af det, de oplevede da de var på sommerlejr i Island. Rigtig lejr med rafter og sådan var der derimod ikke meget af, for der er simpelthen ikke ret meget træ i Island, så det sparer man på. Hikén var noget særligt. Her besteg vi vulkaner, og på den ene var lavaen så varm, at vi ikke kunne røre den med fingrene og så begyndte skosålerne at smelte.

Forældreopbakningen var stor, lokalet blev renoveret med koldt og varmt vand, el, maling ude og inde samt ny flisebelægning. I Åkrogen blev køkkenet udskiftet.

I 1998 indstillede søspejderne deres aktiviteter og Troldhøj Division stillede de to Wayfarer joller til rådighed for henholdsvis Sejs Gruppe og 1. Silkeborg. I første omgang i en to års prøveperiode sammen med 5000 kr til opstart/drift. Decemberstormen rasede indtil julefreden sænkede sig over 1. Silkeborg.

I 1999 deltog troppe i endnu en Blå Sommer.

Poul Henning Sejthen

Efter nogle års pause fra spejderarbejdet, startede jeg som senior i 1. Silkeborg i november 1992. På det tidspunkt havde gruppen en særdeles aktiv seniorgren. Luften syede af aktiviteter og godt kammeratskab. Antallet af seniorer var lidt svævende, men bestod af en stærk kerne på små 10 seniorer. Den øvrige del af seniorflokken var primært bosat i København. På trods af det, var kontakten stærk.

I primært den første del af perioden, var seniorgrenen reelt det bærende element i gruppen. Det var primært seniorerne der var ledere i de forskellige afdelinger. Da Peter Bramsen var nødt til at stoppe som gruppeleder, var det da også seniorerne som satte sig på den post. Selv om seniorerne nærmest stod alene med det daglige spejderarbejde, var aktivitetsniveauet højt. Flere seniorer boede i et spejderkollektiv på Sønder Ringvej. Det fungerede nærmest som base i dagligdagen. Når en spejdertur var færdig, endte lederne stort set i kollektivet. Det dannede en ganske særlig unik seniorkultur i gruppen. På grund af uddannelser i etc., gik seniorklanen i opløsning omkring 1996. Heromkring var der ikke så mange »seniorer« tilbage som ledere i grenene.

I starten af perioden, var 1. Silkeborg meget synlig i Silkeborg. I samarbejde med City foreningen, gennemførtes en lang række torvearrangementer som for eksempel salg af svensk pølseret, vask af Drewsen, opbygning af lejrplads i to containere samt spejderfotoudstilling.

Jeg overtog troppe efter Blå Sommer i 1994. Spejderarbejdet i troppe bar i starten præg af få spejdere og mangel på ledere. Det satte sine begrænsninger. På en enkelt tropstur deltog jeg som eneste leder, med 3-4 spejdere. Flere var vi ikke på det tidspunkt. Men heldigvis ændrede det sig i løbet af nogle år, hvor troppe kom op på omkring 15 spejdere, og vi var i en periode oppe omkring 4 ledere.

Det var med til at give muligheder for større aktiviteter, heraf to sommerlejre til Færøerne og Island. Som tiden skiftede, syntes spejderne ikke længere at Nordpolsfærdene levede helt op til deres forventninger. Nordpolsfærdene var mere en gåtur om natten, end den store udfordring den var tiltænkt. Som supplement, lavede vi en efterårstur - oplevelsesturen kaldte vi den i mangel på bedre ord. Det var en tur, der dels skulle udfordre spejderne, rykke på grænserne og give dem sjove oplevelser. Opgaverne de blev mødt med undervejs spændte bredt, med alt fra bygning af

tømmerflåde, følge et spejlvendt kort, teambuilding øvelser på Fort Østerlund samt lede efter deres frokost på en øde ø. Arbejdet i troppen var koncentreret omkring de 2-3 patruljer. I forbindelse med arbejdsstoffet »Den Blå Regnbue«, lykkedes det at nedtone lederens daglige rolle, og flytte ledelsen til PL-rådet, som bestod af lederne samt PL og PA'erne. Det gav en god dynamik og godt engagement fra spejderne - selv om det aldrig lykkedes at få spejderne med på en divisionsturnering. Forventningerne til spejderarbejdet var blevet høje...

Kuno Nørskov

2000 - 2010

2000: Gruppens 90 års fødselsdag blev fejret på Ryekol med spisning. Finn Johansen og den samlede bestyrelse var de kræfter, der fik arrangementet op at stå. Minierne var på sommerlejr i Aakrogen, Troppen var ude at sejle med Klitta.

2001: Seniorklanen afholdt Nordpolsfærd. Årets højdepunkt var troppens og seniorspejders tur til Grønland: I SPUL(2001) delte de deres oplevelser med resten af gruppen i form af dagbogsnotater. Mini'erne afholdt sommerlejr i Lystrupminde.

2002: Nordpolsfærd. Juniorer havde sommerlejr i Assenbæk. Troppen var på sommerlejr i Forlev Spejdercenter. Regatta i Iskælderdaalen i august måned sammen med Sejspejderne og 3. Silkeborg.

2003: Nordpolsfærd. Sommerlejrtur til Finland for trop og seniorerne sammen med DDS Svendborg.

2004: Blå sommer i juli måned, en god sommerlejr, hvor vejrguderne ikke var med spejderne; Niels Kjeldsen ny formand for bestyrelsen. Tropsspejderne deltog i Apokalypseløbet under patruljenavnet 'Gorm den gamle', de gennemførte dette hårde løb og fik en placering som nr. 38 ud af 41.

2005: Mini'er var på divisionsturnering i Them. Juniorerne havde besøg af Morten Andersens gamle gruppe fra Løgumkloster, sammen var de i Aakrogen. Sommertur for troppen til Skotland, højdepunkter fra deres tur er beskrevet i SPUL. Regatta i

august i Iskælderdaalen sammen med spejderne fra Sejs og 3. Silkeborg.

1. Silkeborg fik ikke fornyet lejekontrakten over 'Lystrupminde', også kaldet 'Det gamle Savværk', som var et lille rødt træhus tæt på Vrads station og naturcykelstien fra Horsens til Silkeborg. Gruppen havde haft lejekontrakt over denne fra midt i 1970'erne indtil midt 2004, hvor lejekontrakten blev ophævet med virkning fra 1. marts 2005. Begrundelsen var, at Silkeborg Statsskovdistrikt selv ønskede at råde over hytten i forbindelse med jagt. Desuden var holdningen, at Skovvæsenet på landsplan ønskede at skille sig af med flere små lejemaal. Gruppen var endvidere forpligtet til at forestå den indvendige og udvendige vedligeholdelse, som økonomisk ikke var muligt at overholde. De aktiviteter, som Lystrupminde Naturskole havde i området, var mere væsentlige end spejderaktiviteterne. Muligvis var det vemodigt for nogle, men reelt blev faciliteterne ikke brugt ret meget; man kan i SPUL fra 2002 læse en kraftig opfordring til at bruge hytten noget mere, ja selv spejderforældrene opfordres til at tage på tur derud. Gruppestyrelsen afholdte møde i hytten for at lære området bedre at kende, hvilket resulterede i et par weekendarrangementer, hvor hytten og arealet blev stillet frit til rådighed.

2006: Mini'er på divisionsturnering i Hammel. Seniorernes sommerlejr gik til Cornwall. Korpset lancerede et nyt rapporteringssystem, benævnt Blåt medlem. Ind- og udmeldelse af medlemmer skulle fremover foregå elektronisk. Blåt Medlem anvendtes også til den årlige Gruppeindberetning.

2007: Troldhøj division havde planlagt fælles divisionsommerlejr, i hvilken 1. Silkeborg Gruppe ikke deltog. Årsagen var, at det ikke var muligt at samle ledere til dette arrangement. Der blev planlagt en sommerlejr til Houns Odde, men det var ikke muligt at samle opbakning til denne tur.

I løbet af 2006 og 2007 blev der spredt 'rygter' om, at der var konkrete lokalplaner for 'Grunden', som var 1. Silkeborgs oase, et åndehul, hvor spejderne mødtes fra april til oktober. Mødelokalet var en gammel skurvogn, som stammede fra Hede Rytmer, da de startede tilbage i 1980'erne. I 2007 blev bestyrelsen bekymret, da de første rygter blev spredt om, at der var konkrete planer for området, og at disse måske betød, at det ikke længere var muligt for 1. Silkeborg at afvikle spejderaktiviteter på Grunden.

Der var realistiske planer om at bygge en ny børnehave samt udvide boldklubben. Der skulle laves nye adgangsforhold. Dette

betød måske, at skurvognen skulle fjernes, da det ikke forelå på skrift, at 1. Silkeborg Gruppe havde tilladelse til at være på Grunden. 3. Silkeborg stod for at få fjernet deres aktivitetsplads. Efter en del mails mellem daværende formand Niels Kjeldsen og Silkeborg Kommune, samt en besigtigelse på området sammen med de involverede parter: MIF, 3. Silkeborg, FDF, Dykkerklubben og 1. Silkeborg, blev resultatet, at et vildnis af brombær og under-skov blev forvandlet til et mere åbent og lyst område med en gennemgangsti til Almindsø.

Skurvognen var desværre i en elendig forfatning, og det kunne ikke betale sig at renovere den. Bestyrelsen har drøftede ønsker og ideer til, hvordan 'Grunden' kunne blive mere 'spejderagtig'. Det ville være en fordel ikke blot for Gruppen, men også for de to andre spejdergrupper i området. Der blev rettet henvendelse til Silkeborg Kommune om at få en dialog i stand om dette. Bestyrelsens og ledernes ønsker for fremtiden på Grunden var mulighed for rindende vand, samt mulighed for et toilet, som embedsfolk lovede, blev opført i tilknytning til boldklubben.

2008: Generalforsamling: For at prøve noget nyt og for at få flere forældre til at komme til generalforsamlingen blev en ny model prøvet i 2008. En vinter tur, i Julsø lejren, hvor forældrene skulle hente spejderne og så kunne de jo også lige deltage i generalforsamlingen. En sommerlejr til Schweiz for juniorene, troppen og de fleste af gruppens ledere. Regatta midt i august i Iskælderdaalen sammen med Sejs og 3. Silkeborg.

2009: Generalforsamling i en hytte i Jeksen dalen. Blå Sommer: Spejderne og deres ledere havde en rigtig god tur. De fik nye spejder venner fra Vrads Gruppe, som lå lige ved siden af 1. Silkeborg. Mini'erne var vil minitræf i Silkeborg. Juniorene og troppen var til sæbekassebils race i Hammel.

Antallet af aktive spejdere.

Fra 2000 - 2010 har medlemstallet gået fra ca. 60 aktive spejdere i alle grene: mini, junior, trop og klan/senior til i dag ca. 40 medlemmer. Tilbage i 2006 - 2007 var gruppen helt nede på 33 medlemmer. Årsagerne til vigende medlemstal kan blandt andet være, at der i dag er ufattelig mange forskellige fritidstilbud til børn og unge. Samtidig må det konstateres, at der er særligt svært at holde fast i teenagerne.

SPUL.

SPUL er udkommet med jævne mellemrum indtil 2006, hvor Michael Sørensen ønskede at

stoppe, da hans børn ikke længere var aktive spejdere. Han afløste Wendy Mensberg i år 2000, og formåede at redigere SPUL på en sådan måde, at det var interessant for spejderne (og deres forældre) at læse bladet, gerne med det samme. Det sidste nummer af SPUL udkom i 2007.

Der har været forsøgt andre metoder til at kommunikere væsentlige informationer til forældrene, bl.a. ved hjælp af vores hjemmeside og vores blog. Det lykkes desværre ikke altid for godt og årsagerne til det er mange. Det ser ud til, at der er lysere tider på vej, da en forælder, Pia Winther, har mod på denne opgave i fremtiden.

Lyngbygade 34 A.

Lokalerne for spejdernes møder i vinterhalvåret. Her er der ikke sket de store ændringer ud over lidt vedligeholdelse og brandsikring. Lokalerne kunne godt trænge til en større renowing; der er træorm i panelerne, disse nærmest er ved at smuldre bort.

Aakrogen.

Åkrogsudvalget, bestående Finn Johansen (formand), Poul Anders Kaarsholm, Steen Nielsen, Søren Nedergaard og Jens Nedergaard nedlagde sig selv i løbet af 2006. Finn Johansen fortsatte som kasserer og overlod i 2008 dette til Mogens Hansen. Der er etableret en gruppe, der kalder sig 1. Silkeborg's venner, som i fællesskab står for drift og vedligeholdelse af Aakrogen.

Ledere og assistenter.

Ledere og assistenter er fundamentet for at holde liv i en spejdergruppe, det er ledernes engagement og formidling, der er årsag til, at børn og unge mennesker i dag fortsat har lyst til at være spejdere.

En typisk leder/assistent i 1. Silkeborg Gruppe er et ungt menneske mellem 15 år til midt i 20'erne. De er også tit i færd med at uddanne sig i Silkeborg eller omegn, det betyder så, at de nødvendigvis ikke er en leder/assistent, som Gruppen har for en længere periode. I perioder har der heldigvis også været stabilitet, men ind i mellem har der også været så få ledere, at det har været nødvendigt med diverse kreative løsninger. F.eks. har det i 2008 været nødvendigt at skære de ugentlige møder for minigrenen ned til hver 14. dag, en løsning der ikke var stor forståelse for blandt forældrene. Ledersituationen er et tilbagevendende punkt på dagsordenen til bestyrelsesmøder, ofte er antallet af ledere sådan, at der akkurat lige er ledere/assistenter nok til de forskellige grene. Forskellige forsøg på at hverve nye ledere/assistenter til gruppen har været forsøgt: Med held har vores egen 'fødekæde' været en løsning til at få tropsspejdere med som

assistenter. Annoncer i avisen og Broen har ikke givet noget. I starten af 2001 lavede et par forældre en flot pjecespejderleder - er det dig? Den blev genoptrykt i 2005. Niels Kjeldsen har med held haft opslag på Silkeborg Seminarium, som gav nye ledere/assistenter. Andre ledere er fundet gennem netværk. De sidste ledere har fundet frem til gruppen gennem annoncer på internettet via portalen Frivilligt job. Lige nu er 1. Silkeborg Gruppe så heldige at have tilstrækkeligt med ledere.

Blandt gruppens ledere var i denne periode: Jakob Trolle, Karina Lemminger, Lone Amrani, Jan Madsen, Lars Damgaard Nielsen, Sigrid Reiersen, Jan Madsen, Mogens Hansen, Merete Sørensen, Carsten Dolberg, Maria Amrani, Morten Andersen, Rasmus Cassøe, Henrik Jakobsen.

1. Silkeborg har haft flere gruppeassistenter fra 2000 - 2008. De har alle bidraget til gruppens eksistens ved at tage både små og store opgaver på sig. I 2008 sagde Finn Johansen farvel til 1. Silkeborg Gruppe. Finn Johansen gjorde et stort stykke arbejde for 1. Silkeborg: Mangeårig leder af troppen, formand for Aakrogsudvalget, medlem i Troldhøj division, med i Regattasamarbejdet med Sejs Spejderne og 3. Silkeborg. For sin store indsats fik han Det danske Spejderkorps hæderstegn.

Spejderaktiviteter.

De ugentlige møder er basis for spejderaktiviteterne, her er det vigtigt at arbejde på at få nogle mærker. De største indtryk er dog de forskellige ture, som spejderne er på sammen med deres ledere. Det er ikke altid de ydre omstændigheder, der gør de største indtryk. Som eksempel kan nævnes, at Minispejderne i foråret 2009 var på en tur med overnatning i Nordskoven, Silkeborg (Tidl. Skovløberbolig), hvor det at skulle sove og spise ude i det fri, samt at toilettet var et muldtoilet, var det, der gjorde turen til en god tur.

Spejderne får prøvet deres færdigheder og kunnen af i de fællesarrangementer, som Troldhøj Division står for. Mange af spejderne har derigennem stiftet venskaber, som holder ud over ungdomsårene.

Det er vigtigt at holde fast i traditionerne: Oprykningstur SKAL afholdes i Aakrogen, ellers er det ikke en rigtig oprykningstur. Den indledes traditionen tro med gåtur fra p-pladsen ved Østre søbad ud gennem skoven. Hvis man ikke farer vild gennem skoven, så venter der efter oprykning både varm kakao og boller, samt at sove udenfor i bivuak. Dagen efter udfordrer spejderne deres forældre og søskende i spejderfærdigheder, og dagens sluttet af med grillmad og lejrball.

Den traditionsrige julegruppetur har også sin helt egen historie med diverse aktiviteter. Som regel den sidste weekend i november. Lørdag er der spejderløb, underholdning og julehygge. Søndagen går med, at forældrene forbereder 'julemiddag', som består af flæsksteg og ris a la mande, til spejderne og deres familie, samt lederne. Fællestræk for alle ture er, at børnene/de unge mennesker er nemme at have med at gøre. Der er ingen sure miner eller brok. En medvirkende årsag er sandsynligvis også det engagement som lederne udstråler. Det er samtidig ture, som er med til at gøre børnene/de unge mennesker mere modne og i stand til at klare sig selv.

1. Silkeborg har siden 2000 haft to Wayfarer joller. Den ene af disse har været i brug. Nogle somre flittigt, andre somre har jollen ikke haft megen vind i sejlet. Den var tænkt som en jolle, troppen kunne bruge som aktiviteter på patruljemøder. De sidste par år blev jollen primært anvendt, når den blev sat i vandet i foråret og til oprykningstur. Der kan maksimalt være fire spejdere i jollen ad gangen, og lederne bruger den ikke meget. Det er derfor blevet besluttet på bestyrelsesmøde, at jollerne som aktivitet skal nedlægges.

Aktiviteter i forældreklubben.

1. Silkeborg Gruppe er kendetegnet ved at have en god forældreopbakning til spejderarbejdet. Ind i mellem har interessen for at komme med i gruppebestyrelsen været så stor, at Korpset har gjort indvendinger. Støtte til diverse spejderarrangementer fra forældrene, samt venner af gruppen er uvurderlig og det, der holder liv i gruppen. Med forældrenes hjælp og støtte bliver det muligt at uddele telefonbøger og hjælpe til ved Regatta'en, aktiviteter som bidrager positivt til Gruppens økonomi.

Forældre og spejderne har i flere år på opfordring fra J. Hvidtved Larsen stået for bespisning af virksomhedens personale og deres familier i forbindelse med Dragebådssejladserne.

Forældre har også bidraget med at løse en kneben ledersituation, og er gået til opgaven på en konstruktiv måde. Flere af forældrene i den nuværende gruppebestyrelse har i år hjulpet på Blå Sommer med diverse opgaver, og er kommet hjem med mange gode oplevelser og har samtidig også fået indblik i, at lederne virkelig lægger en indsats i at få tingene til at fungere.

Ingrid Søndergård

Spejder i 1. Silkeborg anno 2010

Tropsspejderne i 1. Silkeborg har i fællesskab skrevet en artikel om det, at være spejder, hvad man laver til spejder, hvad der er det bedste ved spejder og hvordan andre opfatter en spejder.

Der er sket meget de sidste 100 år, også indenfor spejderbevægelsen.

Der er delte meninger omkring det at være spejder, men i 1. Silkeborg er der enighed om, at det er en fritidsinteresse, der adskiller sig fra mange andre. Man slapper af på en helt anden måde, end når man sidder foran fjernsynet eller computeren. Til spejder sker der aktiviteter, man ikke ville lave med kammeraterne derhjemme.

Der er mange fordomme omkring det at være spejder, og mange af vores kammerater tror, at man skal være nørd for at være spejder. De tror, at man til alle møder sidder rundt om et bål og synger og snitter i pinde, men spejder i dag indeholder langt flere ting, der ikke nødvendigvis altid behøves at være »spejderagtigt«. I vores gruppe er vi fx sommetider i svømmehal og i biografen. Selv om det ikke er noget man umiddelbart forbinder med spejder, er det alligevel ting, vi gør sammen i gruppen, og som gør det sjovt at være spejder. Det er lidt ærgerligt, at der er så mange dårlige opfattelser omkring spejderlivet, for vi laver en masse fede ting, men det er som om at vores kammerater ikke helt forstår os. Fordommene vil nok altid være der, men vi tænker heldigvis ikke så meget over det.

Til møderne er vi både indenfor og udenfor. Om vinteren holder vi til i hytten på Lyngbygade, hvor vi laver mange sjove ting. Vi har for nyligt taget mærket »kultur og samfund« hvor vi lavede forskellige samarbejdsøvelser og snakkede om hvilke problemer, der kan opstå, når to forskellige kulturer mødes. Om sommeren er vi på »Grunden« hvor vi har bygget vores eget køkkenbord og lavet mini tømmerflåder, vi har sat ud på Almind søen med fyrfadsllys på.

En af de ting vi alle i 1. Silkeborg er enige om er, at det at være på lejrtur er en af de fedeste ting ved at være spejder. Både de store lejre vi er på om sommeren, men også de lidt mindre ture, som julegruppeturen i december og oprykningsturen i september.

Turene er mega fede fordi man får super mange oplevelser, og vi har det rigtig sjovt sammen. Vi er især rigtig glade for at komme på ture til udlandet, selvom det er ligeså godt at være her i Danmark. Vi har f.eks været i Schweiz på et spejdercenter i Kandersteg. Vi mødte mange nye mennesker og vi fik set mange ting f.eks

et kæmpe vandfald i bjergene og vi var helt oppe i bjergene på et hotel der var så højt oppe, at det næsten var i skyerne. Derudover var på tur til oste- og chokoladefabrikker som vi alle synes var mega fedt. Rapelling og klatring var også noget af det, vi fik prøvet. Vi fik lavet mange flere ting, som ikke kan være på dette papir, men som er minder for altid.

Blå Sommer er også en af de ture vi har været med på, men de fleste spejdere ved nok, hvor fedt det var, og hvor mange mennesker der var.

Vi syntes alle at spejder er sjovt, men også meget lærerigt. Vi lærer at tage ansvar for os selv og andre, og vi lytter til hinanden. En af de bedste ting er, at man har friheden til at være sig selv, for til spejder er det okay at være lidt anderledes.

Tropsspejderne i 1. Silkeborg

1910 1. SILKEBORG 2010

DANMARKS ÆLDSTE GRUPPE

Lille Jens sidder og SMS'er. Patruljelederen spørger: »Hvorfor bruger du kun den første tast?« Jens svarer: »Fordi jeg morser!«

Royal Canadian
Mounted Police

RCMP

Fra den yderste ødemark sender superintendent **George McWhisky**, nu 105 år gammel og for nylig pensioneret, sine varmeste hilsener i anledning af jubilæet.

Vi fejrer en fødselsdag

Når vi fejrer en fødselsdag eller et jubilæum, har vi tradition for at ønske til lykke. Vi har også tradition for, at der holdes taler, hvor vi fremhæver en masse positive ting og nedtoner de negative, eller i det mindste fortæller dem med ironi i stemmen og smil på læben. Vi slutter som regel talen med at udtrykke gode ønsker for fremtiden og se frem til næste fødselsdag eller jubilæum.

Hvordan skal man holde en sådan tale til en Spejdergruppe? Det er jo egentlig ikke Gruppen som sådan, eller dens nuværende medlemmer, som fortjener den fulde ære af, at den høje alder er nået. Den ære skylder vi alle de mange hundrede spejdere, ledere og forældre, som i årenes løb har bidraget til føre troppen/gruppen videre.

Meget er sket i de 100 år. Fra den spæde start med tre drenge, snart kom flere til, der blev dannet nye patruljer, der blev oprettet ulveflokke, skovmandspatrulje og roverklan. Flokke blev delt og samlet igen. Troppe blev slået sammen, delt og samlet igen. På korpsplan blev der oprettet divisioner og distrikter. Der blev lavet strukturændringer, førere blev til ledere og korps blev slået sammen. Alt sammen beviser på, at spejderbevægelsen i alle årene har været en levende organisation, i en konstant bevægelse, der har haft det formål ikke blot at være tilpasset den aktuelle tid men også at være fremadrettet. Sådan har det altid været og sådan vil det forhåbentlig blive ved.

Det er naturligvis ikke et mål i sig selv at sørge for, at Gruppen bliver ført videre. Gruppen er blot den nødvendige ramme, som kun eksisterer så længe der er aktive spejdere, ledere og forældre til at udfylde den. Tilbuddene til de unge er øget kraftigt i de 100 år, spejderbevægelsen har eksisteret. Ikke blot på uddannelsesområdet, men også - og måske især - på fritidsområdet. Vi taler ligefrem om konkurrence. For os, som har kendskab til spejderbevægelsen, virker det lidt ejendommeligt, for ingen anden fritids- eller idrætsorganisation kan vel tilbyde noget, som blot når op i nærheden af det, som spejderbevægelsen kan. Sagen er jo, at vi ud over det aktive liv og kammeratskabet også har et enestående tilbud om menneskelig udvikling.

Tænk engang, hvis alle mennesker i hele verden de sidste hundrede år havde gjort deres bedste for at holde spejderloven. Jeg ved godt, det er naivt og ude af proportion, men tanken om, hvordan verden så havde set ud, er da spændende.

Tillykke til alle, tidligere og nuværende. Lad os gøre hvad vi kan for at føre Gruppen videre.

Ingrid Søndergård
Formand

Gruppens ledelse i 2009

Gruppeleder: Mogens Hansen

Minileder: Mogens Hansen
assistenter:

Ruby Brinn, Allan Jensen, Anika Loft,
Cecilie Jacobsen

Junior-/tropsleder: Henrik Jacobsen
assistenter: Line Schøidt, Maria Nielsen,
Marie S. Olesen, Peter H.Hansen, Martin
Jensen

Gruppestyrelsen:

Ingrid Søndergård (formand),
Anders Kjærgård, Peter K. Fröhlich,
Holger Trier, Philip Jakobsen, Mogens
Hansen, Mads Fuglsang, Henrik Jakobsen,
Marie Olesen, Maria Nielsen

Adresser:

Mogens Hansen,
Glentevej 8, 8600 Silkeborg
Tlf. 21780406, mail: ruby@mail.tdcadsl.dk

Henrik Jakobsen
Toldbodgade 5, st. lejl.3, 8600 Silkeborg
Tel. 28767097, mail: melvis1@gmail.com

Ingrid Søndergård,
Ørnsøvej 12, 2,tv, 8600 Silkeborg
tel. 86828149, mail: born@webspeed.dk

Mødelokale:
Lyngbygade 34a, 8600 Silkeborg

Åkrogen:
Svejbækvej 1, Virklund, 8600 Silkeborg
Udlejning: Mogens Hansen

Gruppelederen siger

Jeg har aldrig været spejder, men alligevel er jeg i dag gruppeleder for 1. Silkeborg. En gruppeleder er sådan en person, som der skal være i en spejdergruppe, og så er det altså blevet mig. Det er noget med, at der skal være en person, der skal have den løbende kontakt med korpset og divisionen. Og deltage i de møder der bliver holdt i dette regi.

Men det er ikke så meget det, der optager mig i min gerning som gruppeleder for 1. Silkeborg. Jeg er langt mere optaget af, om vi har en god lederflok til at tage sig af spejderne, og at vi har et godt samarbejde mellem lederne og forældre-kredsen. Når disse ting fungerer godt, har jeg det godt som leder. Og lige her før vores lille spejdergruppe bliver 100 år, kan jeg sige, at jeg har det godt. Vi har i 1. Silkeborg en fantastisk ledergruppe, og en forældre-kreds som bakker op om det vi laver, hjælper når det er nødvendigt og på anden måde bidrager i det løbende arbejde.

Hvad er det så at være leder i 2009. Jeg tror vi alle i ledergruppen er enige om, at det skal være sjovt at være spejder - både for spejderne og for lederne. Vi har med børn at gøre der lever i det 21. århundrede med alle de tilbud der er til fritid. Og det er en hård konkurrence, men jeg synes at vores ledere giver børnene nogle tilbud, som rækker langt ud over det, de kan få andetsteds. Men det kan da også være hårdt at være leder. Det er møde hver uge, og ofte skal der forberedes et eller andet til mødet. Der skal bruges et antal week-ender om året til ture - så derfor skal det være sjovt. Derfor føler jeg, at det er en af de vigtigste opgaver for mig som gruppeleder - at spejdere og ledere synes det er sjovt.

Hvis jeg træder et skridt tilbage og prøver at iagttage 1. Silkeborg som gruppe - hvad er det så jeg ser? Jeg ser:

en lille gruppe fordelt på minier, juniorer og trop,
en lederflok der bliver elsket af spejderne,
en lederflok der hygger sig sammen, og har det rart sammen med spejderne
en gruppe der sætter det daglige arbejde med spejderne højere end arbejdet med korpset,
en gruppe der har en forældreopbakning der siger spar 2 til det, jeg har oplevet i andre fritidsorganisationer,
en lille gruppe, der holder til i nogle lokaler, som er et levn fra fortiden,

glade spejdere, ledere og forældre en bestyrelse, der bare på alle måder bakker op om spejderarbejdet en masse visioner (der dog af og til er større end hvad vores lille gruppe rent faktisk kan løfte),
en gruppe, der sommetider har mange spejdere og ledere og til andre tider har knap så mange - men det går alligevel!
en optimisme - det går nok.

Og det er derfor ganske rart at være gruppeleder i 1. Silkeborg

Mogens Hansen
Gruppeleder

Det er sjovt at være spejder

fordi:

- Vi lægger vægt på godt kammeratskab.
- Vi holder flokmøder eller patruljemøder, hvor vi lærer at samarbejde og løse opgaver.
- Vi tager på week-end-ture og sommerlejr.
- Vi færdes meget i naturen - som vi lærer at kende - i al slags vejr.
- Vi lærer at klare os selv.
- Vi lærer at tage et medansvar.
- Vi har mulighed for at træffe spejderkammerater fra andre dele af landet og fra andre lande.
- Vi er en del af et fællesskab.

Det giver muligheder at være spejderforældre

fordi:

- Der er altid brug for en til, som er parat til at yde praktisk hjælp eller vejledning.
- I som spejderforældre automatisk bliver medlemmer af grupperådet.
- I har mulighed for på det årlige grupperådsmøde at komme med ønsker og forslag til arbejdet i gruppen.
- I kan lade jer vælge som forældre-repræsentanter til gruppestyrelsen og få medindflydelse på gruppens planer.
- I kan lade jer vælge som forældre-repræsentanter til divisions-, distrikts- og korpssråd og være med til at præge landsorganisationen.
- I bliver en del af et fællesskab som ved jeres positive indstilling kan blive større og større.

Det er udviklende at være leder

fordi:

- Du lærer at planlægge og gennemføre planer.
- Du lærer at samarbejde.
- Du lærer at løse problemer.
- Du lærer at tage et ansvar.
- Du får en masse inspiration fra børn og unge og andre voksne.
- Du lærer en masse praktiske færdigheder.
- Du får mange gode oplevelser.
- Du bliver en del af et fællesskab.

Spejdernes Magasin

bragte i marts 1929 denne artikel:

»Fra det fjerne Vesten«.

Omtrent midt i Jylland ligger der en lille By, der hedder Silkeborg, og omtrent midt i denne lille By findes der et stort flot Hus, »Drevsenshus«. Det store flotte Hus har en lille beskeden Sidebygning, og her findes der oppe under Taget et Rum, der for den kyndige Beskuer straks vil afsløre sig som et Tilholdssted for Spejdere. Det er Silkeborg Trops Tropslokale. Midt i »Lokalet«, som det flot benævnes, findes en Skorsten med en Kakkelovn foran og Midtjydske Divisions Motto paa alle fire Sider:

I Sol, i Regn, i Slud, i Blæst Midtjydske bedst

oven i Købet forsynet med pragtfulde Illustrationer til alle fire Vejrlig. Paa begge »Lokalets« Længdevægge omgiver blændende Malerier, der illustrerer Spejderlivet i alle dets Afskygninger, Baden-Powels karakteristiske Træk. Det er altsammen udført af en kunstnerisk anlagt Spejder, der en Gang som en Komet gled hen over Silkeborg-Troppens Firmament. Det Øvrige Udstyr er mere spartansk. Det er hovedsageligt fremstillet af Troppens egne Spejdere. Husflid har altid staget højt i Kurs i Silkeborg, og især en lang Række Skabsbænke langs Væggene - Minder om den Tid, da der var rigtige Spejdere til - fremvises med Stolthed. Maaske er Tropslokalet som saadan ikke ganske fri for Fejl, men saa er Troppen til Gengæld mønsterværdig. Den tæller med sin »Filial«, der har Medlemmer spredt over hele Landet, 70 Medlemmer, der er delt i 7 Patruljer og »Staben«.

»Staben« er noget ganske nyt. Dens 7-8 Medlemmer er ældre Spejdere, mest gamle Patruljeførere, der ikke længere har Tid til at lede en Patrulje, men som alligevel gerne vil være i Kontakt med Troppen. Det er altsaa en Slags Rover-Patrulje. Den leder 1' og 2' Kl's Skolerne og støtter ellers efter Evne Troppens Fører, Kolonnechef Esbak, der igennem 8 Aar har ført Troppen, med den vanskelige Ledelse af de 60-70 Dreng, hvoraf en 3-4 Stykker nok kan sætte en almindelig Mellemskolelærer graa Haar i Hovedet.

Troppen arbejder ellers ganske programmæssigt med Weck-end'er og Sommerlejr om Sommeren, 1' og 2' Kl's Skoler om Vinteren og Foraaret samt Patrulje- og Tropsmøder hele Aaret. Den deltager med Ære i Divisionsturneringen om Foraaret og afholder en Kolonne-turnering om Efteraaret.

Da Presseudvalgets udmærkede Formand nu er søvsnig, bliver det nødvendigt at slutte. Klaus.

Pionérhikén

for divisionens patruljeførere er omtalt i flere indlæg i dette Skrift. Her beretter en patruljefører, hvordan han oplevede denne specielle hiké:

Jeg havde kun hørt lidt om Pionérhikén. De ældre spejdere talte ikke meget om den, det var som om, den var omgærdet med en vis mystik, noget hemmeligt. Noget for de særligt indviede. En dag kom der en indbydelse med posten. Smuk og særegen udformet og skrevet i et mærkeligt sprog. Man skulle fremstille en padle og møde ved 2. Silkeborgs hytte i Indelukket.

Ved starten blev vi inddelt i to troppe med hver 3 eller 4 patruljer. Herefter fulgte en instruktion, inden kanosejladsen kunne begynde. Første stop var ved Någe. Vi lå ved roklubbens lange, lave bro. Inde på land så vi en patruljeceremoni med optagelse af nye spejdere. Det begyndte det at gå op for mig, hvorfor Pionérhikén var noget ganske særligt.

Da vi nåede til Klüvers Kanal var det næsten mørkt og broen var illumineret. I bunden af »Brillerne« lagde vi os tæt, kano ved kano. Det var nu helt mørkt og vi var meget stille. Inde fra bredden lød en stemme. Stemmen talte om det privilegium, det var at være patruljefører og om det ansvar, der fulgte med. Det var en meget stærk oplevelse og vi padlede derfra i dybeste tavshed, betaget af stemningen og de kloge ord. En stemning der blev yderligere forstærket af det pigekor, som sang aftensange, mens vi sejlede ud gennem kanalen.

På den videre færd over Brassø, gennem Sejs Snævring og rundt i Paradiset i Borsø var der flere ophold med tilsvarende oplevelser. Ceremonier, kloge ord og nyttig inspiration. Vi gik i land ved Gåsekær, hvorfra vi vandrede til Ryekol.

Om søndagen var der pionerarbejder og andre mere »jordnære« øvelser, samt tips og ideer til det daglige patruljearbejde. Jeg husker ikke meget fra denne del af Pionérhikén, men aftenens og nattens oplevelser på og omkring søerne har brændt sig ind i min bevidsthed som én af de helt store spejderoplevelser.

Der var også en sidegevinst, nemlig samværet med andre PF'ere fra divisionen. Vi kendte jo stort set kun divisionens øvrige spejdere fra divisionsturneringerne, hvor konkurrence ånden var fremherskende og hvor der ikke blev knyttet så mange kontakter på tværs af troppene. Pionérhikén var ikke en konkurrence og samværet i en afslappet atmosfære var værdifuldt og inspirerende.

red.

Forkortet af red.

Ansvar og kammeratskab gennem 100 år

Dette er en tak fra det korps 1. Silkeborg gruppe var med til at skabe!

Da Ejner Schou, Flemming Schødt, Tage Helft og Viggo Sørensen dannede hvad der i dag er 1. Silkeborg gruppe, gjorde de det udvidende om hvilken bevægelse, de var på vej til at blive en del af. De gjorde det uvidende om hvilken gruppe, de var ved at starte, og uvidende om den historie de var ved at skrive. De skabte hvad der i dag er Danmarks ældste fungerende gruppe, der gennem 100 år har givet børn og unge en udviklende fritid med store oplevelser og stærke udfordringer.

De fire kammerater gjorde det ikke fordi nogen sagde at de skulle. De gjorde det ikke fordi det var det, alle de andre gjorde. De gjorde det fordi de sammen blev grebet af de ideer, spejderbevægelsen bygger på, og de handlede. De tog ansvar og skabte et fællesskab, der var stærkere end hvad man kunne drømme om.

1. Silkeborg gruppes historie er et levende bevis på, hvad spejderarbejdet handler om. Spejderbevægelsen gør det muligt for børn og unge at tager ansvar i deres eget liv, samarbejde og skabe fællesskaber, der kan leve i mere end 100 år. Men spejder-drengene tilbage i januar 1910 handlede ikke alene. De fik hurtigt støtte af voksne ledere, der kunne skabe rammerne for, at det gode spejderarbejde kunne sikres. Mange gode og aktive spejderledere har efterfølgende haft mod på mere og videreført spejderarbejdet i Silkeborg. Ledere der den dag i dag er fundamentet for det arbejde der foregår i gruppen. Jeg vil som spejderchef gerne fremhæve disse ildsjæle i gruppen, og takke for det store arbejde der ligger i at sikre, at børn og unge i Silkeborg stadig kan blive en del af det fællesskab, der blev startet for 100 år siden. Det arbejde, der lægges herfra er uvurderligt og en direkte årsag til at 1. Silkeborg til stadighed kan give børn og unge et solidt fundament for de udfordringer, vi alle møder i vores liv.

Gruppens ældste spejdere har gennem de sidste par år fået oplevelser for livet på Grønland, i Finland og Skotland, samtidigt med at gruppens yngste har fået en indsigt og viden om, at de er del af et større fællesskab på divisionsturneringer, fælles sommerlejrer og store nationale lejre. I skal alle i 1. Silkeborg have en stor tak for at bidrage til vores korps ve og vel. Et korps i vækst der vokser for hver dag der går, og som nu tæller mere end 26.500 spejdere, der står sammen om de værdier der er grundlaget for vores arbejde.

Et rigtigt stort og varmt tillykke til 1. Silkeborg gruppe med jeres 100 års jubilæum! Et stort tillykke til de mange, mange engagerede og aktive ledere, som de sidste 100 år har gjort en uegennyttig og flot indsats for at udvikle børn og unge, og til de mange spejdere, som i dag aktivt udvikler sig og meget snart er parate til at påtage sig ansvar som ansvarlige fremtidige ledere i 1. Silkeborg gruppe og i samfundet.

Med spejderhilsen

Morten Kerrn-Jespersen
Spejderchef

Foto: Per Seitzberg

---

www.1silkeborg100aar.dk

På denne webside finder du blandt andet billeder fra Troppens/Gruppens lange historie.

Her finder du også informationer om Jubilæumstræffet på Ryekol den 29. og 30. maj 2010. Der bliver naturligvis mulighed for overnatning, i bivuak, telt eller i hytten, ligesom Gruppen vil etablere lejrplads på området. Programmet er endnu ikke fastlagt, men Gruppen vil arrangere et spejderløb, som de har lovet ikke bliver - alt for - fysisk anstrengende. Lørdag aften serveres en jubilæumsmiddag, som vistnok kommer »udefra«.

Følg med på siden, den bliver løbende opdateret.

red.

50ernes ulveliv i Silkeborg

Den største forskel på ulveliv fra dengang til nu er, at dengang var det drenge, kun drenge, fra 8 til 12 år der kunne blive ulveunger. Korpsene var skarpt adskilt i piger og drenge: DET DANSKE PIGESPEJDERKORPS og DET DANSKE SPEJDERKORPS, også kaldet de blå og de gule spejdere. Så var der naturligvis også KFUK og KFUM, kaldet de grønne spejdere.

En aften om ugen havde vi ulvemøde i HULEN på Lyngbygade og én eller to gange om måneden havde vi søndagstur, enten i skovene omkring byen eller et løb rundt om i byen. En af opgaverne her kunne være: »Hvad er det for et træ der står i gården mellem nr.5 og nr.6 i Nygade?« Det gav mange stakels ulveunger grå hår i hovedet, indtil de huskede at nr.5 og nr.6 lå på hver sin side af Nygade.

En eller to gange om året gik vi så den lange 30-km-tur, det var som regel alle 4 flokkes fællesarrangement, som blev gennemført med både sjov og hygge, måske kom nogle forældre ud og mødte os et sted på ruten, medbringende saftevand, kage eller andet (måske hæfteplaster), måske kom vi forbi gode venner, der stillede hus og have til rådighed og hvor vi så spiste vores madpakker. Alle 4 flokke betyder: 1. Silkeborg Gråbror, 1. Silkeborg Von Tolla, 2. Silkeborg og 3. Silkeborg, tilsammen ULVENE FRA SILKEBORG KOLONNE.

En week-end i løbet af efteråret mødtes vi med 6. eller 7. Aarhus (jeg husker desværre ikke bedre) til den drabelige KLAUSEKRIG, der foregik på skift i Aarhus og i Silkeborg. Spejderne kæmpede om STORE KLAUS, et billedskærearbejde af Aarhus Rådhus Tårn, sat på en stav og ulvene kæmpede om LILLE KLAUS, ligeledes et fint billedskærearbejde, men af Himmelsbjerget. På disse vandrepræmier var der så plads til at den vindende afdeling kunne anbringe en lille sølvplade med eget navn og årstallet for sejren.

I Silkeborg var der mange, mange flere medlemmer end i Aarhus, det gav anledning til mange bryderier, når vi skulle finde overnatning til hinanden, i Aarhus måtte de, som havde fået lov til at have Silkeborg-drenge med hjem, finde sig i at have 4-5 liggende gæster, til gengæld måtte vi trøste alle de Silkeborg-drenge, der havde håbet på en lille gæst fra Aarhus, der var bare ikke nok. De sidste uger før jul lavede vi julegaver til familien, det var meget hyggeligt, og på det allersidste møde før jul var hele Hulen pyntet med gran og lys, og vi havde vores mindre søskende med som gæster. Vi spiste risengrød og drak nisseøl, i grøden var der selvfølgelig en

mandel og mandelgave til den heldige mandefinder. Vi legede og sang, og til slut kom julemanden med en sæk julegaver, det var i flere år vores divisionchef Børge Jacobsen, Aase, hans kone, var der også. Børge skulle jo hjælpes i stadsen.

En week-end om året tog vi på telttur med bandeførerne og bandeassistenterne. Telte var jo ellers kun for spejderne. Ulvene plejede kun at komme i hyttelejr. Derfor var det noget stort, at låne spejdersnes telte og sove ude i det fri.

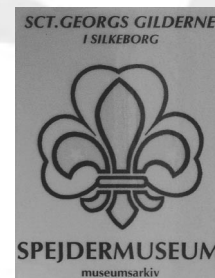
De årlige floklejre kunne være sommerlejre eller pinselejre, og her var VIMMER-PATRULJEN en stor hjælp. Vimmerne var spejdere, der havde været ulveunger, og vi havde aldrig svært ved at finde Vimmer nok, faktisk kunne vi få mange flere, end vi havde brug for. De hjalp os på søndagsturene og i lejrene, og når vi ellers havde brug for hjælp. Til gengæld var de altid inviteret med til julemødet.

Inger Petersen
(dengang Nielsen)

Spejder- og Gildemuseumsarkivet i Silkeborg

Museet blev oprettet i 2001 og indeholder en meget betydelig samling af historiske effekter fra KFUK, KFUM, DDP, DDS og Sct. Georgsgilderne i Silkeborg. Ikke mindst 1. Silkeborgs historie er rigt repræsenteret.

Desværre gør manglen på egnede lokaler, at museet for tiden er pakket sammen i flytekasser, som er opmagasineret på Sølystskolen (tidligere Nordre Skole).

Selv om museet i øjeblikket ligger »underdrejet«, modtager det fortsat meget gerne effekter, også gerne fra nyere tid.

Kontakt evt. Kurt Rasmussen, tel. 86822884, for at lave aftale om en overdragelseforretning.

red.

Mål og midler i lederuddannelsen

For et par måneder siden blev jeg kontaktet af Poul Henning Sejthen, som spurgte om jeg ville komme med et indlæg til Jubilæumsskriftet i forbindelse med Troppens fødselsdag. Mit svar var naturligvis »ja«. Næste spørgsmål, hvornår er der deadline? Svaret lød: 1. december. Jeg sagde til ham, at han skulle være forberedt på, at jeg ville udnytte deadline fuldt ud - sådan har det nemlig altid været. Til gengæld ville jeg gå og tænke over, hvad jeg skulle skrive og det har jeg så gjort i et par måneder, på gåture langs stranden eller i skoven, i bilen, i fly - og når der ellers var en stund til det.

Jeg kom til at tænke på, hvor stor indflydelse spejderlivet egentlig har haft på mit arbejdsliv. Hvordan jeg i erhvervslivet har anvendt de specifikke og ledelsesmæssige færdigheder, jeg lærte som spejder og som i årenes løb har hjulpet mig, uden at jeg egentlig var bevidst om, at det var færdigheder, som stammede fra spejdertiden. Jeg besluttede at tage udgangspunkt i den sene skovmandstid, hvor vi skulle skrive »Mål og Midler«.

Vi lærte på bl. a. korpsets primikurser i påsken, hvordan vi skulle opsætte et mål, definere målet, hvad vi ville med målet og også midlet, hvordan kom vi derhen. Hvad havde vi at gøre med. Det virkede logisk og nemt.

Senere i livet har jeg stiftet bekendtskab med diverse organisationsteorier, mange gode kurser, men hvor tingene, for at holde en høj kursusafgift, blev pakket godt ind i amerikanske eller nudanske ord. Mål blev omskrevet/udvidet med mission/vision og delmål. Midler blev nedbrudt i handlingsplaner, resourceplaner, milestone. God opførsel, som for os spejdere kort og godt gik ud på »at være mod andre som vi ønsker, de skal være mod os«, blev i erhvervslivet omskrevet til politikker. Side op og side ned med personalepolitikker, alkoholpolitikker, rejsepolitikker o.s.v.

Som uddannelse har spejdertiden betydet enormt. Det startede i PF/PA-tiden i 1960'erne, hvor vi lærte at planlægge, organisere og lede. Vores fælles PF-møder, hvor vi fem patruljeførere mødtes med Kurt Rasmussen og lavede programmer. Det var dødhyggeligt. Vi lavede helårsprogrammer, halvårsprogrammer og månedsprogrammer. Vi brugte hinanden til at få gode idéer, hvilke mål vi havde for sæsonen, hvordan vi skulle planlægge og organisere os ud af det. Selvom vi ikke kendte til begreber som brainstorming, management, sparringspartnere og synergi, var det faktisk præcis de

værktøjer, vi anvendte, længe før de blev moderne i erhvervslivet. Som PF/PA hentedede vi på disse møder inspiration til, hvordan vi skulle planlægge patruljemøder og -ture, ligesom erhvervslivet hentede inspiration fra messer, konkurrenter og fra samfundet. Vi fik lært simple planlægningsværktøjer, hvor vi opstillede aktivitetsplaner for hvornår (dato), hvad (hvilken aktivitet), hvem (hvem er ansvarlig) og så selvfølgelig, hvornår opgaven skal være udført. DET var et effektivt værktøj, som vi brugte ved alle patrulje- og tropsarrangementer, og som jeg sidenhen har anvendt i utallige sammenhænge. Det foregik sådan set sammen med vore konkurrenter, nemlig lederne fra de andre patruljer. Alle patruljer småkonkurrerede jo altid om et eller andet.

Senere i livet har jeg været på management kurser, de bedste har altid været dem, som er personlighedsudviklende frem for de rent faglige kurser. I den barskere ende har jeg deltaget i kurser langt fra Danmark med Carsten Mörk og B.S. Christiansen. Det gik i al sin enkelthed ud på, hvordan du reagerer når du er presset, og skal lede andre. Når du er på total ukendt bane, skal stå alene, træffe beslutninger og samarbejde, opmuntre og skabe sammenhold for at nå et fælles mål.

Det prøvede vi allerede som 16-årige, f.eks. på en Nordpolsfærd, hvor alt næsten var gået i sort. Alle var trætte, vi var måske for Gud ved hvilken gang faret vild, de mindre brokkede sig, nogle frøs, andre var bange og patruljelederen havde bare at finde ud af, hvordan vi kom videre. Det kunne også være en pionerhiké, hvor vi lærte noget om samarbejde og hvor vi fik en fornemmelse for, hvad emotionelle evner/oplevelser gør ved os mennesker.

Skovmandsvandringen var også en personlighedsdannende affære. Om den findes endnu, eller om den er afskaffet, ved jeg ikke - jeg håber ikke, den er afskaffet. Som jeg husker det, skulle vi alene og i perioden oktober - marts foretage en vandring på 30 km og med overnatning. Den væsentligste forskel på 1. kl. vandringen og skovmandsvandringen var ordet ALENE. Rent ud sagt var jeg temmelig ræd ved tanken om at ligge ude i skoven mutters alene og høre på diverse dyrelyde, som måske kunne være mennesker med slet hensigt - såkaldte »bussemænd«. Det tror jeg ikke, jeg var ene om. Det år var vi 14 skovmænd, som skulle på vandring, og indbyrdes drøftede vi med svag stemmeføring mulighederne for tilfældigt at mødes for fælles bivakering eller andre smutveje.

Mig bekendt var der ikke nogen, som snød. Min skovmandsvandring gik fra Silkeborg over Gjessø, Vrads, Katrinedal og langs Salten å til Ry. Et helt vidunderligt terræn. Jeg bestemte undervejs, at jeg ville koble den her »doktorafhandling« »Mål og Midler« sammen med vandringen, men manglede et mål.

I Bryrup bivuakerede jeg tæt ved ørred-dammene, som Christiansen ejede. Christiansen havde en søn, Mogens, som var spejder i Ugler. Når tidsplanen skred for patruljemøderne, sad Mogens far troligt og ventede på sønnen i sin Volvo stationcar. Det havde jeg altid haft lidt dårlig samvittighed over. Jeg blev inviteret over til Christiansens om aftenen til kaffe, men afslog. Det var jo snyd. I stedet kom Mogens over til bivuakken. Vi snakkede sammen og jeg spurgte om muligheden for at starte en patrulje i Katrinedal med ham som patruljefører. Det var han frisk på. Resten af skovmandsvandringen, hele næste dag søndag, gik jeg og spekulerede på den mulighed, vi havde talt om. Målet for turen var fundet.

Ideen var, at 1. Silkeborg skulle danne stammen. Rundt om Silkeborg by var der masser af småbyer, hvor tilbuddene til unge bestod af fodbold og eventuelt håndbold om vinteren. Hvis vi kunne starte patruljer i satelitbyerne Gjessø, Them, Salten, Funder og andre, kunne vi få en ring af patruljer rundt om Silkeborg. 1. Silkeborg kunne stå for organiseringen, uddannelsen og indholdet. Forældrene slap for kørsel til patruljemøderne og kunne nøjes med en månedlig transport til tropsmødet. Det ville også være noget blæret at være så stor en trop - 1. Viborg ville føle sig slået.

Ideen fremlagde jeg for Kurt Rasmussen, som straks sagde ja og opfordrede mig til at starte. På den måde startede vi Høge, den 6. patrulje i troppen. Mogens blev patruljefører og Jens Ascanius patruljeassistent. Møderne holdt vi i Them i tømremester Gunnar Søballe's frokoststue. Jeg fulgte patruljen det første halve år som en slags Myrer-patruljefører. Det blev alle tiders patrulje med 11 meget engagerede spejdere og med Mogens som patruljefører.

På utrolig tragisk vis blev Jens påkørt og døde. Til Jens's begravelse holdt faderen en meget rørende tale, hvor han blandt andet sagde: »Med Jens's lysende og glade eksempel har han ikke levet forgæves, han vil altid være forbillede for os andre.« Jeg var fanevagt og stod og stortudede, uden at det kunne ses.

Livet kan pludselig være meget alvorligt og give stof til eftertanke. Min tid som

spejder har ikke kun givet mig kontante færdigheder, som jeg kunne bruge i mit arbejdsliv. Spejderbevægelsen og dens ideer om tolerance, respekt og ansvarlighed har - ved nærmere eftertanke - måske formet min livsindstilling.

Den tale, som Jens's fader holdt til begravelsen, forstod jeg først mange år senere.

Søren Hvidtved Larsen

---

1. Silkeborg er Danmarks - og måske - verdens ældste spejdertrop.

I april-udgaven af SPUL fra 1987 kunne man under rubrikken »Drewsen har set !« læse en notits om: »at 1. Silkeborg trop alligevel ikke er verdens ældste trop. Der findes i hvert fald to grupper i England, som er ældre: 1st Norton, som er startet i 1908 og 1st Briercliffe, som er startet i 1909.« En henvendelse til The Scout Association, Gilwell Park, London, UK om, hvorvidt disse grupper stadig eksisterer, gav følgende svar:

»1st Briercliffe blev re-organiseret i 1960 og tæller derfor ikke med blandt de ældste.

1st Norton eksisterer stadig.«

1. Silkeborg kan derfor med god samvittighed kalde sig:

**Danmarks ældste og
verdens næstældste
spejdertrop.**

red.

Skovmandslivet i 1960'erne

Principperne. Senest når spejderen i spejderpatruljen fyldte 17 år, blev han skovmand og indgik herefter i skovmandspatruljen, der blev ledet af en tropsassistent, der samtidig var medlem af troppens stab. Patrulje er så meget sagt, for det var individet eller sjakket, bestående af 2-3 skovmænd, der var i fokus. Skovmandspatruljen var derfor mere et samlingssted for skovmændene end en helhed som spejderpatruljen. Skovmandspatruljen holdt dog regelmæssige møder hvis indhold var en passende blanding af drøftelse og planlægning af kommende ture og udviklende diskussioner om livets mange aspekter samt ikke mindst hygge i rå mængder. Skovmandspatruljen brugte også en hel del tid på at planlægge og støtte gennemførelsen af arrangementer for troppens øvrige patruljer.

Selvom skovmandspatruljen samlet tog på tur, var det den enkelte skovmand eller sjakket, der var det vigtigste element. Ofte tog et sjak alene af sted.

På turene var det primitive liv det altafgørende. Med livet i den canadiske vildmark som forbillede kunne det faktisk ikke blive primitivt nok.

Uanset årstiden blev der altid overnattet i bivuak, ikke bygget af regnslag, men af grangrene. Provianten bestod kun af råvarer, rå kød, kartofler, løg, æg, mel m.v. Forarbejdede råvarer forekom dog, men var ilde set. Tilberedningen foregik altid over bål under anvendelse af den uundværlige »Billy Can«. Nogle gange blev bålet tændt med ildbor, men det var dog mere et udfordrende element end en nødvendighed. Også skovmanden gik med tændstikker.

Senest når skovmanden nærmede sig det 19. år var tiden i skovmandspatruljen slut. Han var færdig med skolegangen, havde påbegyndt en uddannelse og fik dermed andre gøremål, som ikke helt svarede til de yngre skovmænds interesser. Det var tid at forlade skovmandspatruljen og blive tropsassistent eller rover.

Aktiviteterne. Nedenfor er nævnt nogle af de større aktiviteter, der optog skovmændene.

Optagelse af nye skovmænd. Der var en højtidelig, men også lidt særpræget ceremoni for optagelse af nye skovmænd. Det højtidelige blev skabt af fakler, bål, højtragende ord og afgivelse af løfter m.v. Det særprægede knyttede sig til hvordan og på hvilken måde, optagelsen fandt sted. Eksempelvis blev optagelserne i en periode gennemført på en ø i Silkeborgsøerne. I mørket sejlede man i gummibåd ud til øen,

gennemførte optagelsesritualet og sejlede i tavshed tilbage til fastlandet. Alle overlevede.

Skovmandsvandringen. Når den nye skovmand var optaget, skulle han gennemføre skovmandsprøven. Den bestod af en række aktiviteter, der var nøje beskrevet i Korpsets skovmandsbog. Den væsentligste prøve var skovmandsvandringen. Den skulle gennemføres over 24 timer i vinterhalvåret. Skovmanden var af sted alene og skulle følge en forud fastlagt rute herunder overnatte i granbivuak. Provianten var også fastlagt i skovmandsbogen og bestod udelukkende af få råvarer, der blev tilberedt over bål. Efter turen skulle skovmanden aflevere en rapport over forløbet. En anden opgave af mere teoretisk art i skovmandsprøven var at beskrive spejderbevægelsens mål og midler. Skovmandsprøven stillede således udfordringer til både muskler og hjerne.

Juletur til Vrads Sande. Et af skovmændenes favoritområder var de udstrakte skove og heder omkring Vrads Sande og Salten Å dal syd for Silkeborg. Omkring midten af 1960erne opstod der en tradition for at tage på juletur til dette område. Den 27. december - efter deltagelse i Håndværkerforeningens juletræsfest aftenen før - gik skovmændene enkeltvis eller i sjak fra Silkeborg til en skovfoged i området. Han anviste et sted, hvor der var fældet grantræer, og hvor bivuakpladsen kunne etableres. Efterhånden samledes skovmændene på pladsen, der blev bygget granbivuakker og tændt bål. Resten af aftenen foregik med madlavning og hygge omkring bålet. De efterfølgende dage strejffede man rundt i det udstrakte område, nød naturen, løste selvpålagte opgaver og planlagde ture, for skovmændene selv og for troppens spejdere, blandt andet den berømte Nordpolsfærd. Omkring den 30. december gik man hjemad, samlet eller i sjak. Hjem til varmen.

Sommerlejre med troppen. Skovmændene deltog i troppens sommerlejre. De boede dog ikke sammen med troppen, men i passende afstand fra tropslejren og selvfølgelig i bivuak. Ligeledes havde de også deres egne aktiviteter, hiké, sejlads i sejldugsbåd, udforskning af vandløb m.v. Set med troppens øje var de ret så autonome.

Laplandsekspeditioner. Når man søgte det primitive var Lapland det ideelle sted. Her var vidtstrakte øde områder, så langt øjet rakte, ingen veje, ingen butikker, kun fjelde, dale og vandløb.

Skovmænd fra skovmandspatruljen foretog to »Laplandsekspeditioner«. Et sjak gennemførte i 1963 sammen med en gruppe fra 1.

Viborg en tur ind i Sarek nationalpark. Et andet sjak på tre skovmænd foretog i sommeren 1967 den anden ekspedition denne gang alene. Turen gik fra Kiruna til Gallivare.

Det fascinerende ved disse ture var, at man medbragte proviant til ca. 10 dage, at man var flere dagsmarcher fra nærmeste civilisation, og ikke mindst den storslåede natur. At sidde omkring bålet kl. tolv om natten og iagttage solen hængende lavt for enden af dalen var en oplevelse for livet.

Turneringer. Gennem 60'erne afholdt divisionen hvert år en turnering for divisionens skovmænd. Det var til tider lidt af en barsk oplevelse med lange dag- og nattevandringer, hvorunder der blev løst mange forskellige og til tider krævende opgaver. Når bivuakken endelig var blevet etableret, var der ingen problemer med at sove i de få timer, der var til rådighed. 1. Silkeborg skovmændene klarede sig i øvrigt godt, i konstant konkurrence med Viborg skovmændene om de bedste placeringer.

I 1965 arrangerede korpset en landsskovmandsturnering, der blev gennemført i efterårsferien i området omkring Tystrup-Bavelse søerne i Sydsjælland. Forud herfor gennemførte divisionen en udtagelsesturnering. To sjak á 2 skovmænd fra 1. Silkeborg kvalificerede sig til landsturneringen. Havde udtagelsen været hård, var landsturneringen endnu barskere, men til gengæld også en større oplevelse, idet korpset selvsagt kunne sætte flere ressourcer ind på at lave en spændende ramme om turneringen, baseret på den canadiske vildmark, samt mange store og komplicerede opgaver. Blandt andet skulle der en tidlig morgen laves en tovbros over Susåen. I det samlede resultat opnåede det ene sjak placeringen som landets 5. bedste skovmandssjak. Allerede i 1967 var der igen landskovmandsturnering med udvælgelse af deltagere blandt divisionens skovmænd. Igen kvalificerede skovmænd fra 1. Silkeborg sig til den endelige turnering, der fandt sted i Thy.

Bedste sjak fra 1. Silkeborg opnåede her en samlet 15. plads.

Skovmandshytten. På et tidspunkt havde skovmandspatruljen valgt at ville finde vadesteder over Salten å. Det lykkedes at finde og kortlægge vadestedet over Salten Langsø. Det blev senere brugt af Silkeborg Rideklub.

Da man søgte efter et vadested over Salten å vest for Salten Langsø, fandt man en dejlig bivuakplads på en flink bondemands jord. En aften omkring bålet dukkede den tanke op at bygge en hytte på stedet. Det

skabte selvfølgelig nogen diskussion, men hytten blev bygget. Nu kan man så sige, at skovmændene dermed var på vej væk fra det primitive, men sådan var det faktisk ikke, man lå stadig i bivuak - ved siden af hytten.

Afslutning. 1960'erne var det sidste årti af mange, hvor korpsets tilbud til unge over 16 år var det primitive skovmandsliv, hvor den enkelte skovmand gennem det primitive søgte at finde sig selv, at blive voksen.

I løbet af 1970'erne forsvandt skovmandsideen lidt efter lidt, om end der stadig var nogle, der holdt fast i de gamle skovmandsdyder.

Allerede i slutningen af 1960'erne var der flere afgåede skovmænd, der ikke rigtig kunne frigøre sig fra skovmandsideen og det tætte sammenhold, de havde oplevet som skovmænd. De dannede derfor en klan, kaldet Studdriverne, fordi de alle på den ene eller anden måde var under uddannelse, i gang med et studie eller aftjente værnepligt. Klanen fortsatte med at tage på ture, dog ikke på samme primitive niveau som i skovmandstiden. Faktisk blev der i vinterhalvåret overnattet i hytte.

Klanen så det som en vigtig opgave at yde støtte til troppen, og der blev planlagt flere gode ture og arrangementer for troppepatruljer. I 1970 var en stor del af klanen med på pigespejdernes korpsslejr, hvor den lavede aktiviteter for seniorerne. Det kom der faktisk flere venskaber og ægteskaber ud af.

I 1973 blev Det Danske Spejderkorps slået sammen med Det Danske Pigespejderkorps. I det sammenlagte korps blev de unge over 16 år officielt benævnt seniorer og fik et ganske andet idegrundlag. Skovmandsideen var dermed officielt ude af korpset.

Peter Voetmann

Jobbeskrivelse for tropsassistenter

Jeg startede som ulveunge, 8 år gammel, i 1955 i Gråbror flok. Jeg kom i Blå bande, blev senere bandefører inden jeg rykkede op i juni 1959, umiddelbart før Jubilæumslejren i Ebeltoft. Jeg gjorde en »normal« spejdermæssig karriere, fra patruljens kok til materielforvalter, patruljeassistent og patruljefører inden jeg blev skovmand i 1963, som 16-årig.

Efter et år som skovmand, ringede Kurt (Rasmussen, TF) en dag og spurgte, om jeg ikke kunne tænke mig at blive redaktør på SPUL. Det var normalt en tropsassistents job, så jeg var noget beæret og takkede naturligvis ja til opgaven. Samtidig skulle jeg deltage i STAB's møderne, »for at jeg - af hensyn til SPUL - kunne være ordentlig orienteret om, hvad der foregik i troppen«, lød den officielle forklaring. Der fulgte naturligvis meget hurtigt andre opgaver med, og det havde jeg det helt fint med.

I det følgende vil jeg prøve at beskrive de opgaver, der hørte med til jobbet som tropsassistent (TA) i 1. Silkeborg.

SPUL. Jeg fandt også ret hurtigt ud af, at det med SPUL var en større opgave, end jeg nok havde forestillet mig. Redaktøren skulle naturligvis - i egen interesse - sørge for at de forskellige patruljeførere, tropsførere og flokførere afleverede deres indlæg »til tiden« og desuden samle informationer til troppens månedsprogram. Det var imidlertid ikke tilstrækkeligt til at fylde bladet og slet ikke nok til at gøre det interessant og spændende at læse. Altså måtte redaktøren selv finde artikler og klip fra andre blade og også selv skrive enkelte artikler. Når alt var klar, skulle det hele maskinskrives på en såkaldt stencil. Det var ikke særlig svært, men det var besværligt at rette, hvis man skrev forkert. Min mor læste korrektur og efter de sidste rettelser kunne man begive sig til Helmsvej 18. Her boede Børge Jacobsen og familie. I Kælderen stod en gammel sværtedublikator - som vistnok var blevet anvendt til illegale blade i krigens tid - og hvis man ellers havde sørget for, at der var papir og sværte, kunne trykningen begynde. To omdrejninger på håndtaget for hver side. Minimum 6 sider i 120 eksemplarer. Det kunne godt tage sin tid. Derefter hjem og hæfte siderne sammen, putte dem i kuverter, skrive navne og adresser, sætte frimærker på, for endelig at aflevere det hele i postkassen. Men så var der også en hel måned til næste SPUL.

Tropsarrangementer. Som TA deltog man i alle tropsarrangementer: Tropsmøder,

tropsture, sommerlejre, sommerlejrfejer, juleneg, spejderfester, nytårsparader og forældremøder. De fleste arrangementer krævede planlægning, som gik på skift mellem TA'erne. Vi var som regel to om at planlægge et tropsmøde eller en -tur, men da vi jo som regel var 8 - 10 TA'er skete det kun 2 - 3 gang om året. Alle planer blev lavet på skrift og dublikeret på troppens spritdublikator. Den stod på kontoret i Lokalet og kunne benyttes af alle. Planen beskrev tidspunkter, aktiviteter, stedet, hvor aktiviteten skulle udføres, hvem der var ansvarlig og hvad der skulle medbringes. Planen blev sendt til alle involverede TA'er forud for mødet/turen. Den enkelte havde så mulighed for at forbedre sig inden mødet/turen, men det var som regel en overkommelig opgave.

Specialtjeneste. I vinterperioden blev der arrangeret specialtjeneste, som handlede om undervisning i de grundlæggende spejdermæssige færdigheder. Det kunne være knob og besnringer, signalering, nødhjælp og orientering. Et enkelt år var også madlavning på programmet. En uge om måneden var afsat hertil og patruljerne kunne selv bestemme, om de ville holde patruljemøde i den uge. Jeg havde som regel den ære at undervise i knob og besnringer.

STABS møder blev holdt en gang om måneden. Her forventedes det, at alle deltog. Møderne startede typisk kl. 20, varede et par timer og sluttede med kaffe og brød, som vi medbragte på skift.

Myrerpatruljen. Nyoprykkede spejdere startede i en periode på 2 - 3 måneder i Myrerpatruljen under ledelse af en TA. Der var patruljemøde en gang om ugen. Desuden deltog Myrerne i troppens arrangementer, idet de her blev fordelt i patruljerne. Der var desuden indlagt en weekend tur for Myrerne. Da vi jo, som nævnt, var mange TA'er, var det ikke alle, der fik mulighed for at være PF for myrerne. Jeg var heldig og bestred jobbet fra august til november 1965. Det var en fantastisk oplevelse.

EU-møder. Patruljeassistenterne dannede deres egen patrulje, Elefantungerne. Patruljen holdt møde en gang om måneden under ledelse af en TA. Formålet var, dybest set, at forberede patruljeassistenternes til jobbet som patruljefører. Patruljen var det grundlæggende element i spejderarbejdet og patruljeføreren den vigtigste person i »systemet«. Det var MEGET sjældent - jeg kan faktisk ikke erindre, at det overhovedet skete - at en patruljeassistent, på grund af manglende kvalifikationer, ikke blev udnævnt til pa-

truljefører. Udvælgelsen af patruljeassistenter var naturligvis vigtigt, men også forberedelserne til jobbet som PF var vigtig. Jeg var en overgang patruljefører for Elefantungerne.

EF-møder. Patruljeførerne dannede ligeledes deres egen patrulje, Elefanterne, som holdt møde samme aften som, men ikke sammen med, Elefantungerne. Det sidste år som TA (1966/67) var jeg patruljefører for Elefanterne. Et uhyre vigtigt og meget spændende job, som jo normalt blev varetaget af tropsføreren.

Divisionsarrangementer. Som TA deltog man i alle divisionens arrangementer, f.eks. divisionsturneringer, Pionerhiké og divisionsførermøder. Fælles for disse arrangementer var, at vi ikke havde noget at gøre med planlægningen. Vi kunne blot møde op. Der var møderet, men begrænset mødepligt.

Troppens arkiv. Sammen med jobbet som redaktør af SPUL, fulgte ansvaret for troppens arkiv. Det befandt sig på kontoret i Lokalet og bestod af nogle ringbind, hvori der blev anbragt et eksemplar af alle skrifter, som havde med troppens aktiviteter at gøre. Det var en overkommelig, men vigtig opgave. »Arkivaren« havde desuden ansvar for lageret af duelighedstegn, kilometerplader, mødeknapper, årsstjerner m.m. og skulle sørge for bestille manglende ting fra korpsets depot.

Andre faste opgaver var fordelt mellem TA'erne: Lokalet, materiel, skovmænd, kontingent, korpsmærkekartotek og mange flere.

Privat. I den periode, (fra 1964 til 1968) jeg var eller virkede som TA, var jeg i lære på et kontor. Jeg mødte først kl. 8 og de fysiske krav var minimale. Jeg boede hjemme, min mor var hjemmegående og serviceniveauet var særdeles højt. Jeg havde stort set ingen pligter og fik uforbeholden opbakning hjemmefra. En privilegeret tilværelse med megen fritid og selv om jeg også havde andre fritidsinteresser, var der rigelig tid til at passe jobbet som TA. Der var - også dengang - 24 timer i hvert døgn.

Der var naturligvis en helt logisk forklaring på, at vi kunne bruge så meget tid på spejderarbejdet og på at være førere. Den blev, ved en given lejlighed, udtrykt således af én af troppens markante førere:

**»Vi gør det kun for vores egen skyld
- og kun fordi, vi syntes det er sjovt«**

Poul Henning Sejthen

Vejen til Åkrogen

De fleste med ærinde til Åkrogen har gennem årene benyttet den traditionelle vej via Virklund og gennem den smukke Sønderoskov, men mange husker endnu de tider, hvor det også var muligt at komme til Åkrogen fra Svejnbæk siden. Politiken bragte denne artikel i begyndelsen af 1990'erne:

Gudenåen kan krydses med rugbrøds kraft

*Landets mindste færge er en robåd
Af Aksel Jeppesen*

Danmarks absolut mindste færge befarter ruten over den smalle - men meget idylliske - snævring ved Svejnbæk, hvor Gudenåen løber fra Juulsø ud i Borreseø, og i magsvejrs og uden for megen sideværts strøm er sejltiden under to minutter (hver vej, forstås).

Det er ikke en bilfærge, men et pedaldrevet køretøj kan dog komme med. Færgetypen er den klassiske spantbyggede træbåd - og farten frem drives af en rugbrøds motor via to årer mellem gafler. Altså en god gammeldags robåd med plads til tre passagerer og kun én, hvis en cykel skal med.

Indtil marts i år var cafeteriaejer Preben Møller Hansen færgeboss (fætter til sømands- og Fælles Kursbossen), men for nogle måneder siden solgte han Skyttehusets Camping og Cafeteria i Svejnbæk til Kirsten Bunk og Chr. Brink. Og i det gamle skøde på Skyttehuset står skrevet, at ejeren er forpligtet til at drive færgefart over snævringen. Det var først og fremmest af hensyn til landposten, der blev sparet for den milelange vej mellem Silkeborg og Ry - de eneste lokaliteter på egnen med fast forbindelse over Gudenåfloden, som den hedder på de kanter.

Svejnbæk-færgen har ikke fast sejlplan - undtagen en morgenafgang fra Svejnbæk på alle hverdage kl. 7.30. Da ror den ene af de nye redere deres to børn over, så de kan komme i skole i Sejs på den anden side.

Ellers sejler færgen efter det gode princip: Når der er behov. Det er der ofte, ikke mindst hos beboerne af nabohuset, Hvidovre kommunes ferie- og kursuscenter i den tidligere restaurant Svejnbæk Færgegård.

Det bør i disse tider noteres, at færgens tilstand er under årlig kontrol af Statens Skibstilsyn.

red.

Det gav spejderbevægelsen mig

En af de begivenheder, jeg under besættelsen husker som en god ting, var da Knud flyttede ind sammen med sin familie i et hus på Frederiksberggade i Silkeborg. Huset lå, så vores haver stødte sammen, så vi kunne ubesværet besøge hinanden ved at "planke" det store hegn, som en tidligere ejer havde lavet imellem haverne. Det gjorde vi så daglig, og et godt kammeratskab startede. Knuds far havde været spejder, og Knud foreslog så, at vi også skulle være spejdere, d.v.s. vi skulle være ulveunger, og det skulle være i 1. Silkeborg flok i Det danske Spejderkorps. Der var bare det store problem, at vi ikke kunne blive indmeldt, før krigen var forbi, og vi glædede os derfor meget, til der atter blev fred i landet. Og endelig kom freden, og vi kunne ikke hurtigt nok blive indmeldt. Allerede den 2. juni 1945 blev vi indmeldt og mødte til vores første flokmøde i Lokallet på Lyngbygade 34. Ulveuniformen var en blå strikket bluse med et grønt trekantet tørklæde, bundet med råbåndsknob. P.gr.a. af rationeringen og mangel på mange varer kunne man ikke købe en uniformsbluse, men min mor fandt som så mange andre gange på råd. I sine klude fandt hun en gammel matrosbluse, som tidligere var et fint klædningsstykke til drenge, fjernede kraven - og vips, jeg havde en ulveuniform. Tørklædet blev lavet af resterne af et hvidt lagen, som min mor farvede grønt i en gammel balje på komfuret. Jeg var nu "rigget" til og lignede en rigtig ulveunge. Her mødte vi et helt enestående kammeratskab, som man ikke oplevede ret mange andre steder. Jeg havde, som mange andre drenge på den tid, forsøgt mig med fodboldspil, men da jeg var for tyk, var fodbold eller for den sags skyld anden sport ikke lige noget for mig. Som ulveunge (eller senere som spejder) blev jeg aldrig drillet, fordi jeg var så tyk. Det gav mig en klar fornemmelse af, hvad rigtigt kammeratskab var. Vi mødte her i flokken nogle voksne kvindelige førere, der med det samme med deres adfærd over for os viste, at de interesserede sig for os og talte og behandlede os på en helt speciel voksenkammeratlig måde. Det havde vi aldrig oplevet tidligere ved andre lejligheder, samtidig var det også noget helt nyt og absolut uvant at sige "Du" til voksne, som man gjorde til alle førerne hos spejderne. Det var lidt svært i begyndelsen, men ret hurtigt følte det som den naturligste ting i verden.

Nu forestod en spændende tid med masser af oplevelser og helt nye aktiviteter. I

banden (jeg startede i blå bande) lærte vi værdien af sammenholdet. Hver bande havde en bandefører og bandeassistent, og de var til møderne og turene vores førere. Det var drenge, der var lidt ældre end os andre, men stadig endnu ikke 12 år, for som 12-årige blev man rykket op i troppen som store spejdere. Nu skulle der læres at binde knob, bestå de forskellige krav til at erhverve duelighedstegn, klare kimslege, deltage i forskellige former for konkurrencer, være på flokture og lejre. Én gang om ugen var der flokmøde, der afholdtes i Lokallet på Lyngbygade - og altid med et spændende og afvekslende indhold. I 1946 afholdt vi en spejderfest på Hotel Sønderport, og her prøvede jeg for første gang at optræde på en scene sammen med alle de øvrige ulve, spejdere, rovere og førere foran en fyldt sal. Jeg havde en lille rolle, hvor jeg spillede tommelfinger i sangen "Søskende jeg kender fem". Samme år blev jeg udnævnt til bandefører for en helt nyoprettet bande, Hvid bande, og Knud blev min bandeassistent. Det var et fantastisk klap på skulderen at få overdraget ansvaret for en bande, bestående af 5 mindre ulveunger. Det var første gang, jeg for alvor fik overdraget et ansvar for andre. Ved den ulvedivisionsturnering, der blev afholdt i nærheden af flyvepladsen i Karup, klarede vi os i Hvid bande så flot, at vi blev nr. 2, og jeg vandt sammen med bandeføreren for nr. 1 en flyvetur. Det var en kæmpeoplevelse og på det tidspunkt helt uvirkeligt, at jeg skulle komme op at flyve. En pinselejr og en sommerlejr (min allerførste af slagsen) i Slagballe blev det også til. Jeg måtte virkelige sande, at jeg var startet på en ny tilværelse, som det havde været værd at vente på så længe, men den 16. februar 1947 var denne 1. del af min spejdertid slut, idet jeg sammen med Knud blev rykket op som stor spejder. Det skete i forrygende snevejr, men det mærkede vi slet ikke i lutter stolthed over nu at være i en spejderuniform.

Ulveoprykningen følte meget højtidelig. Vi bar den kakifarvede spejderuniform under ulveuniformen. Ved selve oprykningen blev ulveuniformen derefter trukket af os af en af de "store" spejdere - og vi stod så der som forvandlet i spejderuniformen. Der var på den tid (mindre end 2 år efter krigens afslutning) stadig mangel på mange varer, således også tøj, så jeg kunne ikke købe en spejderuniform. Men min mor fandt på råd, hun fik fat i en gammel kedeldragt og en kittel, som begge var kakifarvet. Ved at tage de bedste stykker stof fra begge

klædningsstykker, kunne hun nu sy en spejderuniform. Stolt og glad var jeg. Knud og jeg kom begge i Falke. Her var tonen noget anderledes end under flokførerens omsorgsfulde behandling af ulvene. Nu var vi ikke længere de største, men derimod de mindste. Min første patruljefører hed Svend og var en stor dreng (ung mand) på 15 år, stærk som en bjørn og med et blik, der kunne få enhver til at makke ret. Han forstod på en enestående god måde, at indføre os i spejderlivets mange udfordringer, og han blev hurtigt en af de personer, jeg beundrede mest. I Falke fulgte nogle gode patruljemøder, hvor vi lærte mange af de spejdertekniske ting, der hørte spejderarbejdet til. De månedlige tropsmøder (1. tirsdag i hver måned) var spændende at deltage i. Her var vi sammen med troppens øvrige patruljer. Det var Ørne og Glenter, samt de voksne førere. I starten var vi lidt benøvet over at være sammen med de "store", som alle var meget dygtigere end os, men vi blev hurtigt inddraget i fællesskabet, så der var ingen grund til benovelse. Også de mange ture og weekendture var en stor oplevelse. Nu foregik overnatningen i telt, og madlavningen skulle vi selv forestå. Jeg havde aldrig tidligere prøvet at lave mad, men det fik jeg hurtigt lært lidt af. Her var der ikke noget, vi ikke kunne, alle opgaver tog vi som en stor udfordring og forsøgte at løse dem på bedste vis. For at kunne overnatte i telt krævede det, at vi alle havde en sovepose. Min sovepose syede min mor også selv. Denne gang af brugt filt, som min far for en billig pris kunne købe på Papirfabrikken, hvor han arbejdede. Den personlige udrustning, skiftetøj, toiletsager og tallerkener, krus og bestik, skulle medbringes i en rygsæk i særskilte stofposer. Men det løste min mor naturligvis på bedste vis. Jeg var fortsat tyk, og lød derfor pr. automatik navnet "Tykke", hvilket ikke blev betragtet som et øgenavn, nærmere et kælenavn. Den ene spændende og begivenhedsrige oplevelse efter den anden fulgte, jeg kan i flæng nævne sommerlejrene, forårsturneringerne, de årlige Klauskriger, spejderfesterne, de forskellige parader, spejderløbene o.m.m. Alle aktiviteter både indendørs og udendørs foregik i reglementeret uniform, hvilket ville sige korte bukser og opsmøgede uniformsærmer. Kun ved helt specielle lejligheder om vinteren var det tilladt at have overtøj på. I patruljen arbejdede vi meget med at dygtiggøre os rent spejderteknisk og lære så meget som muligt om knob, besnøringer, taklinger, morse og signalering, orientering, som alt var særdeles spændende og absolut rele-

vant og kunne bruges i mange situationer også uden for spejderlivet. Det blev også til erhvervelse af en del duelighedstegn. Hver spejder i patruljen havde sin opgave, der skulle løses, for at patruljen kunne fungere, og dermed lærte og forstod vi betydningen af fællesskabet.

Efter foreløbig 2 gode år i Falke, hvor jeg sammen med Knud efterhånden var avanceret til at være en af de "store" og de dermed forbundne forpligtelser (og retligheder), fik jeg i februar fra vores tropsfører, Herbert Busch, et brev, hvori han inviterede mig til at møde hos ham privat på Drewsensvej. Anledningen kendte jeg ikke noget til. Jeg tror ikke, jeg nogensinde tidligere havde fået en sådan invitation, så det var med en blanding af nysgerrighed og skælven, at jeg mødte op og ringede på hans dør. Stor var forundringen, da Herbert, efter vi var kommet ind i stuen og havde sat os, spurgte mig, om jeg ville være patruljefører for Ørne, og Knud skulle følge med som patruljeassistent. Stolt og overrasket svarede jeg med det samme "Ja", og til tropsmødet den 1. marts 1949 blev vi begge udnævnt og fik overrakt de med hvervet reglementerede destinationer. Da jeg kom hjem fra tropsmødet og viste mine forældre dem og fortalte, hvordan udnævnelsen var foregået, viste de begge, at de var stolte over det. Jeg tror ikke, jeg tidligere havde set dem stolte over mig, så dagen, for nu lidt mere end 60 år siden, var en virkelig stor dag for mig. Det var en spændende tid, der nu forestod som patruljefører. Jeg gik på det tidspunkt i 3. mellem (svarende til 8. klasse), gik til konfirmationsforberedelse og skulle konfirmeres i løbet af foråret. Så der var nok at se til, men det passede mig godt. Jeg kunne allerede dengang godt lide at lede, og det fik jeg så rigeligt brug for her. Sammen med udnævnelsen fulgte også et stort ansvar for de spejdere, der var blevet mig overdraget i patruljen. Heldigvis havde jeg Knud ved min side, og vi brugte megen tid sammen til at planlægge patruljemøderne, turene og hvad, patruljen i øvrigt skulle deltage i. Det er en fantastisk chance for en dreng at få sådan en opgave og er helt afgjort med til at præge ham resten af livet. Én af de ting, der som patruljefører optog mig meget, var "personplejen" af de enkelte spejdere i patruljen. Det fik en høj prioritet i min tid som patruljefører, og patruljen trivedes og fungerede godt. Tiden som patruljefører fik en afgørende betydning for mit senere valg af uddannelse. Jeg besluttede mig ret hurtigt til, at det var lærer, jeg gerne ville uddanne mig til, hvis jeg kun-

ne. Mine forældre havde aldrig selv været spejdere, men de viste begge stor interesse for mit spejderarbejde og hjalp med mange praktiske ting, når der var behov for det - og det var der tit.

Da jeg startede i realklassen (svarende til 10. klasse) var det tiden, at jeg skulle rykke op som skovmand, og jeg tog en vemodig afsked med Ørne - og en ny tilværelse som skovmand begyndte. Væk var ansvaret for andre, nu var det mere den personlige udvikling, det gjaldt. Jeg fik nye jævnaldrende kammerater, der alle havde haft en fortid som enten patruljefører eller assistent. Alle var vi 16 - 18 år gamle og havde travlt med skole eller arbejde. Vi deltog nu i "voksne patruljemøder", der som regel blev holdt i private hjem. Året efter kom jeg i lære på lager og kontor hos byens største tømmerhandel og skulle derfor gå på handelsskole 4 aftener om ugen fra kl. 18.20 - 20.00, så det var først efter den tid, der blev tid til at være spejder. I skovmandspatruljen deltog vi i divisionens skovmandsturneringer og andre turneringer, der blev afholdt for skovmændene. Jeg var så heldig at kvalificere mig til deltagelse i korpsets landspatruljeturnering, der blev afholdt på førertræningscentret Hylkedam på Fyn. Det blev en kæmpe oplevelse - men også fysisk hårdt. Vi deltog i en del af troppens aktiviteter, når tiden var til det, men for os som skovmænd forgik udelivet altid primitivt. Ikke længere et lunt patruljetelt, hvor 7-8 spejdere kunne sove, men derimod en primitiv bivak, som vi byggede af de forhåndenværende materialer. Madlavningen forgik naturligvis også primitivt. Bålet tændte vi ved hjælp af ildbor. Det var spændende og gav nogle helt fantastiske naturoplevelser. I skovmandstiden skulle vi alle skrive en mindre "afhandling" om "Spejderbevægelsens mål og midler". Det var en ny og spændende måde at udtrykke sig på. Nu skulle vi skriftligt redegøre for det, vi tidligere havde foretaget os i praksis. Redegørelsen blev sendt til divisionens skovmandsfører, der læste og kommenterede den - og godkendte den. Endvidere skulle vi alene i vinterhalvåret foretage en skovmandsvandring, som vi selv tilrettelagde. Vandringen skulle have en bestemt længde, og den måtte naturligvis kun gennemføres på primitiv vis. Min vandring foregik via Ry gennem skovene til Åkrogen, og jeg må indrømme, at det var meget mørkt om aftenen og natten der dybt inde i skoven. Heldigvis har jeg aldrig været mørkerød, men helt tryk ved situationen var jeg bestemt ikke.

Jeg overvandt evt. angst og gennemfør-

te og min rapport over turen blev godkendt. Lidt personlig stolthed følte jeg. Når førerne havde behov for det, og vores tid tillod det, hjalp vi dem med arrangementer for troppen, og dermed følte vi os allerede som førere in spe. Alt var med til at forberede os til en førergering som 18 årig. Dog manglede der foruden ovennævnte krav endnu et krav, der skulle opfyldes, inden førererklæringen var i hus. I 1. Silkeborg havde man valgt at kræve, at alle, der skulle være førere, samtidig skulle tilmelde sig som bloddonorer. Jeg var ikke glad for at skulle møde på sygehuset og blive stukket i for at få tappet ½ l blod, men jeg overvandt skrækken, og blev dermed en aktiv donor i mange år fremover. Jeg gik nu mod mit 18. år, var i gang med min uddannelse og havde nu også fået en kæreste, så tiden var til fulde besat - men hvor var det hele dog spændende.

Selv om det hele tiden for mig havde forestillet mig, at jeg efter skovmandstiden skulle fortsætte som tropsassistent, var det alligevel opmuntrende, at tropsføreren (Børge Jacobsen) opfordrede mig til at blive det. Det var jeg både glad og smigret over, og jeg skrev med stor glæde under på førererklæringen (en slags "næringsbrev"), og den 15. april 1953 udnævntes jeg til tropsassistent. Jeg fik også udleveret de førerdestinationer, der fulgte med udnævnelserne. Vigtigst af alt var, at jeg nu fik overdraget ansvarsområder, som nu var mine, jeg følte mig noget betydningsfuld. Som fører skulle man selv stå foran hele troppen, lede, dirigere, tale til troppen og til forældre, skrive i SPUL o.m.m. Det var en god øvelse - og spændende. Sammen med de øvrige førere deltog jeg nu på lige fod i troppens interne førermøder, men også førermøder arrangeret af divisionen og andre. Det var en helt ny oplevelse og nu så man de "gamle" førere fra en hel anden side end som lille spejder.

Hvor man tidligere som spejder ved turneringer havde opfattet dommerne som nogle strenge personer, skulle man pludselig være en af slagsens, og så var man ikke længere streng. En af de vigtigste ting ved at være blevet fører var, at man skulle være et godt eksempel for spejderne, altid optræde korrekt og altid tale i et pænt sprog til dem. Det faldt mig nu ikke svært, jeg har aldrig været den store bander, for bandeord var naturligvis forbudt. Jeg var som de fleste andre førere ryger, for mit vedkommende var det pibe, men vi røg selvfølgelig aldrig, når spejderne så på det. Igen det gode eksempel. Men der var jo selvfølgelig et liv, der skulle leves ved

siden spejderarbejdet.

Jeg var som sagt i lære i en tømmerhandel, gik på handelsskole, havde kæreste og en vennekreds uden for spejdernes kreds, som alt sammen skulle passes, så der var aldrig tid til at kede sig. Heldigvis havde jeg aldrig problemer med accept fra "baglandet", ellers havde det heller aldrig gået. Den 11. maj 1954 blev jeg indkaldt til aftjening af militærtjeneste ved Sjællandske Ingeniørregimentet i København, så jeg måtte for en tid forlade spejderne og trække i en anden uniform. Jeg havde på det tidspunkt regnet med, at det drejede sig om 18 måneder, som var værnepligtstiden på det tidspunkt. Jeg ville så vende tilbage og begynde at læse til lærer på seminariet i Silkeborg. Men det kom ikke til at holde stik.

Den 11. maj 1954 stod jeg med en lille kuffert foran Svanemøllens kaserne i København, og kl. 12.00 trådte jeg sammen med de øvrige vordende rekrutter ind på eksercerpladsen. Nu begyndte et nyt liv for rekrut 218 949 - men desværre langt fra Silkeborg. I min soldatertid fik jeg brug for mange af de færdigheder, som vi i spejderarbejdet havde lært at anvende, ikke mindst når det drejede sig om det primitive friluftsliv. Men med kun én orlov om måneden blev der ikke mulighed for at deltage i spejderarbejdet. Dog fulgte jeg det hele tiden på afstand, idet jeg bl.a. fik tilsendt SPUL. Jeg havde, som sagt, troet, at jeg efter 18 måneders værnepligtstid ville vende tilbage til Silkeborg. Men sådan skulle det ikke komme til at gå. Jeg blev udtaget til at komme på sergentskole, og som sergent havde jeg derfor 24 måneders værnepligtstid. "Det var en streg i »regningen«, men det blev trods alt en god tid, og i efteråret 1956 vendte jeg tilbage til Silkeborg og begyndte med det samme på Winthers Seminarium (nuværende Silkeborg Seminarium). Foran lå nu 5 års studier. Jeg havde ikke forestillet, at jeg med det samme skulle genindtræde i 1. Silkeborg som fører. Det første år med krav om at bestå optagelsen til seminariets 1. klasse næste år var vigtigt og skulle overstås med et godt resultat. Desværre havde tropens daværende tropsfører forladt troppepen, der derfor blev ledet af et førerråd, bestående af nogle unge dygtige førere og skovmænd. Jeg blev derfor kontaktet af formanden for forældrerådet og bedt om at overtage troppepen som tropsfører. Det var fristende, men også med en vis betænkelighed, at jeg sagde "Ja". Kravene til at bestå optagelsesprøven var svære, det var nyt for mig at gå i skole, og jeg havde meget at lære. Indtil videre skulle jeg bo

i mit gamle værelse hos mine forældre på Thorsgade (nu Vejlbovej). Jeg var desuden nyforlovet, og min kæreste skulle jeg naturligvis også have tid til at være sammen med. Men et "Ja" blev det - og det kom jeg ikke til at fortryde.

Nu fulgte 13 år, hvor jeg som tropsfører for Danmarks - og måske verdens ældste trop, fik så mange oplevelser, at det på denne plads næsten vil være umuligt at omtale det hele. Min første opgave var at samle troppepen og opbygge en stærk ledelse, at skabe en god kontakt til forældrene, få Lokalet sat i en brugbar stand, indføre en vis form for "spejderdisciplin" og sammen med de øvrige førere at få lavet en langsigtet planlægning. Men her og nu drejede det sig om at arrangere møder og ture m.m., som spejderne havde lyst til at deltage i. Det lykkedes over al forventning, opgaven var taknemmelig. Jeg havde det held, at spejderne fra starten tog utrolig godt imod mig og de førere, der var omkring mig, så starten var let. Som tidligere nævnt ville det ikke være muligt at give en nærmere beskrivelse af alle de aktiviteter, der nu fyldte de næste 13 år, det kan næsten kun lade sig gøre i stikordsform, hvilket i flæng kunne se således ud: Tropsmøder, tropsture, tropsweekend, sommerlejre, ulveoprykninger, forårstur-neringer, orienteringsløb, Klauskrige, Nordpolsfærd, Pionerhiké, nytårsparader, Sct. Hans bål, Valdemarsdag, julegood turn, salg af julenæg, juletropsmøder, lodsedler, fastelavnsture, Spejderhjælp, patruljeførermøder (Elefantmøder), patruljeassistentmøder (Elefantungemøder), specialtjeneste, materialeeftersyn, lokalerengøring, spejderfester, UTS, patruljekonkurrencer, skovmandspatruljer, skovmandsturneringer, EF-EU, Myrerpatruljer, Falke, Ørne, Glen-ter, Ugler, Musvåger, Hejrer, Ravne, St. Blicher divisionen, Silkeborg roverklan, Silkeborg kolonne, 1. Silkeborg flok, Gråbror, Won-Tolla, Spejdernes Magasin, Spejdersport, TOTEM, duelighedstegn, kilometerplader, strømpeopslag, Sct. Georgs parader, SPUL, Åkrogen, Ryekol, ceremonier, diplomer, divisionsråds- og førermøder, landspatruljeturning, bivouak, Sølvøkse-løb, Spadeløb, Kipanda, Wacamba, lejra-genda, lejrangbog, Gildeløb, "Pioner", "Kon-Tiki", Primi førertræning, patruljekærrer, samariterkurser, vandreljre, månedsrapporter, tropsråd, forældremøder, sommerlejr- og forældreture/møder, trops-råb, natløb, korpsmærker, kontingent, udbringning af telefonbøger, avisindsam-ling, koder, førermøder, Rådsild, "Mål og midler", Skovmandsprøven, skovmandshytten, pile, pilefarver, Lokalet, tropsang,

Gilwell, bloddonor, rover, STABEN o.m.m. For at få alle disse mange forskelligartede aktiviteter til at fungere godt, var det nødvendigt, at vi i STABEN foretog en utrolig grundig planlægning, hvor der var en naturlig sammenhæng mellem de forskellige aktiviteter. Derfor var vore STAB's møder så vigtige. Her blev idéerne fremført, aktiviteterne planlagt, opgaverne uddelegeret og ansvarsområderne fordelt. Godt spejderarbejde byggede på engagement og fantasi, og begge dele var i særdeleshed til stede. Samtidig gav møderne os en mulighed for at nyde at være sammen om en fælles opgave. Jeg var så heldig, at jeg i alle mine år som tropsfører havde nogle fantastiske tropsassistenter, som det var en utrolig stor glæde at samarbejde med. Alle ydede på hver deres måde en stor indsats for 1. Silkeborg. Rigtig mange initiativer og idéer udsprang fra dem, og jeg havde altid tillid og tro på, at de alle gjorde deres allerbedste. Jeg havde aldrig grund til at kontrollere, ingen svigtede nogensinde. Min rolle var mere at rose og opmuntre og frem for alt uddelegere. De "værktøjer", vi anvendte i førerarbejdet, kunne vi alle senere bruge i vores arbejdsliv, hvilket jeg er vidende om at vi er mange, der har gjort.

Jeg ved, at jeg har været utrolig privilegeret, fordi jeg fik lov til at være spejder og få del i så mange oplevelser i så mange år, som det har været tilfældet. Derfor går mine tanker til alle dem, jeg gennem de mange år har været sammen med i spejderarbejdet. Tak skal I have. Det har været et "rigt" liv, og heldigvis venter der forhåbentligt fortsat flere oplevelser forude. Jeg vil ønske 1. Silkeborg hjertelig til lykke med 100 års fødselsdagen og håber, at de nuværende spejdere må få mange gode spejderoplevelser og helst sammen med gode spejderkammerater. Det forpligter at være en del af Danmarks ældste spejdergruppe, men jeg sikker på, at I vil leve op til denne forpligtelse.

Med "gammel" spejderhilsen

Kurt Rasmussen
 Aktiv fra 1945 til 1969
 (ulv, spejder, skovmand, tropsassistent
 og tropsfører)

Tropsførere og -ledere i 1. Silkeborg:

- 1910: Journalist Kampmann
- 1914: Toldassistent Crone
- 1916: Trafikassistent Lui Erner
- 1917: Knud Dalhoff Larsen
- 1919: Patruljeførerråd ved Oscar Eriksen
- 1920: Cand pharm. R. Esbak
- 1922: Trier Sørensen
- 1923: R. Esbak
- 1930: Førerråd: Knud Nedergård, Frede Hvidtved Larsen, Gunnar Nørgård
- 1932: Hans Henri Christiansen
- 1934: Ejnar Christiansen
- 1935: Johann Jessen
- 1936: Charles Stecher
- 1937: Børge Jacobsen
- 1938: Kai Gjerulff
- 1939: Knud Bang
- 1940: Charles Stecher
- 1942: Ib Pedersen
- 1943: Robert Bach
- 1944: Kai Kjær Laursen
- 1946: Herbert Busch
- 1947: Holger Nielsen
- 1948: Førerråd: Herbert Busch
- 1949: Børge Jacobsen
- 1950: Per Ehlern Møller
- 1954: Jens B. Rasmussen («Ras»)
- 1956: Førerråd: Peter Olesen, Poul Martin Nielsen, Preben Niemann
- 1956: Kurt Rasmussen
- 1969: Niels Åge Møller Nielsen (Pioner) - Poul Henning Sejthen (Kon-Tiki)
- 1970: Benny Østergård
- 1973: Førerråd: Søren Nedergård, Tom Ludvigsen, Klaus Lennert, Steen Dam
- 1974: Erik Bersand
- 1976: Førerråd: Tom Ludvigsen, Otto Pedersen, Peter Sørensen
- 1976: Kenn Willumsgaard
- 1977: Frederik Madsen
- 1981: Steen Lauritzen
- 1985: Finn Johansen - Steen Nielsen - Frederik Madsen
- 1992: Eberhard von Oettingen - Lars Brinkmann
- 1994: Kuno Nørskov
- 2000: Jan Madsen
- 2002: Merete Sørensen
- 2003: Carsten Dolberg
- 2004: Mogens Hansen
- 2005: Rasmus Cassøe
- 2008: Henrik Jakobsen

1. SILKEBORG

Én gang spejder - altid spejder

I anledning af troppens 25 års jubilæum i 1935 skrev Ove Holm, Danmarks første patruljefører, dengang formand for korpsets bestyrelse og senere spejderchef:

For 25 Aar siden stod her i Silkeborg nogle Drengene og aflagde Spejderløftet, og siden har mange andre aflagt Løftet og bestræbt sig for af leve efter Spejderlovens Bud.

Nu er det jer, der er Spejdere i Troppen. Det er jer, der bestemmer, om Troppen skal tælles med blandt de bedste i Dygtighed og - hvad der er det vigtigste - hævde sig ved sin spejdermæssige Optræden og Handlingen.

Vi har atter Lov at bære vor internationale Uniform; dette er en stor Tillid, der vises Spejderne og blandt andet jeres Trop, og jeg venter, at alle Spejdere Landet over vil forstaa, at nu mere end nogensinde forpligter vor Uniform os til at vise, at vi er Spejdere, ikke alene i Paaklædning, men ogsaa i Ord og i Handling.

For 25 Aar siden gik Silkeborg Trop i Spidsen i Jylland - dens Spejdere gjorde et dygtigt og grundlæggende Arbejde.

Nu er det jer, der i Dag staar som Spejdere i Silkeborg Trop, som skal gøre jert til at vise, at Tilliden til Spejderne ikke bliver svigtet, men at vor Stræben gaar ud paa at blive gode, danske Mænd: sanddru, ordholdende og hjælpsomme.

Ove Holm

Det er nu 75 år siden. Meget har forandret sig, såvel i samfundet i almindelighed som i spejderarbejdet. Ove Holms ord fra dengang er naturligvis skrevet i datidens sprog og ånd, men giver alligevel god mening for nutidens spejdere. Spejderbevægelsens grundlæggende ideer er tidløse, fordi de dybest set handler om, hvordan vi opfører os i forhold til hinanden og til vore omgivelser. Formålet er, at vi skal blive bedre mennesker. Midlerne er kammeratskabet og de aktiviteter vi laver, og som gør det sjovt og spændende at være spejder.

Mål og midler har således ikke forandret sig meget i de 100 år. Det samme gælder Spejderloven og Spejderløftet:

Spejderloven

Den, der er med i spejdernes fællesskab, gør sit bedste for

- at finde sin egen tro og have respekt for andres
- at værne om naturen
- at være en god kammerat
- at være hensynsfuld og hjælpe andre
- at være til at stole på
- at høre andres meninger og danne sine egne
- at tage medansvar i familie og samfund

Spejderløftet

Jeg lover at holde spejderloven.

Mange spejdere har i årenes løb gjort deres bedste for at leve op til det løfte, de gav ved starten af deres spejdertid, og som de siden fornyede hvert år ved Sct. Georgspæraden. Der er vistnok ikke tal på, hvor mange der i løbet af de 100 år har været spejdere i 1. Silkeborg, men for rigtig mange blev Spejderloven en livsopfattelse, som ofte er udtrykt i ordene:

Én gang spejder - altid spejder.

Nok er 1. Silkeborg landets - og måske verdens - ældste gruppe, men den er livskraftig og, ligesom spejderbevægelsen i det hele taget, klar til at møde tidens udfordringer, således at børn og unge også fremover kan få mulighed for at udvikle sig i Spejderlovens ånd og få del i de mange gode oplevelser, som spejderlivet giver.

Poul Henning Sejthen

- 1. SILKEBORG**
- KOLDT ELLER HEDT**
- VI ER BEREDT**
- HU Æ DA BAL**

1. SILKEBORG

1910 1. SILKEBORG 2010

DANMARKS ÆLDSTE GRUPPE

